

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 830—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 4.
VIII. évfolyam, 293. szám.

Szombat

Szabaddá tette a fegyverkivittelt az Egyesült Államok kongresszusa is

Finnország határozott ellenállást tanúsít Moszkva kívánságaival szemben — A Szovjet-Unióhoz csatlótták a fehér-orosz területek egy részét

Chamberlain reméli, hogy a világ kellegméltányolja Anglia és Franciaország béketörekvéseit

(HELSINKI.) (Rador.) A finn küldöttség Paasakivi és Tanner meghatalmazott miniszterek vezetésével tegnap Moszkvába érkezett, ahol ezuttal hivatalosan fogadták. A fogadáson résztvett Potemkin helyettes külügyi népbiztos is. Paasakivi valószínűleg még ma megkezdí tárgyalásait a Kremlben Molotov népbiztossal és átnyújtja neki kormánya végleges választ a kérdés megoldását illetően. Bár ennek a válasznak szövege ismeretlen, mert a finn kormány a legmondosabban eltitkolta határozatait, beavatottak mégis tudni vélik, hogy

Helsinki ezuttal is határozott ellenállást tanúsít Moszkva azon kívánságaival szemben, hogy flotta támpontokat engedjen át Oroszországnak a Finn-öbölben, továbbá, hogy bizonyos határkiigazítások történjenek a kareliai vidéken.

Ezt a feltevést alátámasztani látszik Erkkö finn külügyminiszter legújabb nyilatkozata, amelyben a külügyek vezetője határozottan kijelentette, hogy Finnország ragaszkodik az érvényben levő finn-orosz szerződésekhöz és ezektől nem hajlandó eltérni és a megállapodás rovására engedményeket tenni. Finnország e határozott magatartását kétségtelenül a Szovjetellenes amerikai álláspont is növeli, de az a tudat is, hogy az Osló-államok is mögötte állanak. Ez kitűnik említett államok sajtójának felfogásából és cikkeiből is. Az Egyesült Államok lapjai ugyanis egyre erőteljesebben követelik, hogy az USA kormánya foglaljon el hivatalos álláspontot a finn-orosz kérdésben és hozza ezt tudomására Moszkvának. A svéd, norvég és dán lapok is a leghatározottabban Szovjetellenes magatartást tanúsítanak. Ezt még növeli Molotov legutóbbi beszéde is, amelyből szerintük az tűnik ki, hogy a Szovjet nincs tekintettel senkinek az érdekeire és csak a maga szempontjait hajlandó vizsgálni. Ugyanezek a lapok azt is feltűnőnek mondják, hogy Németország gondosan elkerüli a véleménynyilvánítást a finn-orosz kérdésben, amiből az derül ki, hogy Berlin sem jó szemmel nézi az orosz terjeszkedést Északon. Helsinkiből jelentik azt is, hogy kormánykörökben biztossan számítanak arra, hogy a küldöttség még egyszer megfordul Helsinkin és Moszkva között, mielőtt a megegyezést létrehoznák.

AMERIKA FINNORSZÁG VÉDELMERE KEL

(LONDON.) (Rador.) A „Daily Te-

graph“ washingtoni tudósítója azt je-
enti, hogy a háború kitörése óta egyet-
en tény és esemény sem keltett olyan
nagy benyomást az amerikai közvéle-
ményben, mint az a fenyegetés, amely
a Szovjetunió részéről Molotov nem-
zetgyűlési beszédében hangzott el
Finnország ellen. Amerika minden
meglepetésre és váratlan fordulatra
felkészült, csak éppen arra nem, hogy
Finnországot, vagy a Skandináv álla-
mokat fogja ilyen fenyegetés érni, te-
hát éppen azokat az államokat, ame-
lyek a világháború egész tartama alatt
a legszigorúbban megőrizték semleges-
ségüket. Az amerikai nép teljes tudatá-
ban van annak a súlyos helyzetnek,
amely az északi államokat fenyegethe-
ti és amely éppen a benemavatkozási
politikák következtében alakult ki. Ha
Finnországot, amelyet Amerika a leg-
kedvezményezettebb európai országnak
tekint, ilyen veszély érhet, úgy helye-
sebb lett volna, ha azokat az összege-
ket, amelyeket az amerikai tartozások
kifizetésére folyósított, inkább légelhá-
rító ütegek vásárlására használta vol-
na fel. A lap tudósítója hangsúlyozza,
hogy az Amerikai Egyesült Államok-
nak nincs szándékukban, hogy Finnor-
szág esete miatt beleavatkozzanak az
európai háborúba, de a Szovjetunió
hosszu időn keresztül fogja érezni

A német tengeralfőnök megkapta a választ — mondotta Chamberlain

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain
miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén hosszabb beszámolót tartott, mely-
ben többek között a következőket
mondotta:

— Az elmúlt héten uralkodó rend-
kívül kedvezőtlen időjárás nem ma-
radt hatás nélkül a hadműveletekre
sem. A légügyi tevékenység ennek
folytán a minimálisra korlátozódott,
de rányomta bélyegét az állandó kö-
dös és esős idő a szárazföldi és a ten-
geri haderők tevékenységére is. Emiatt
csak igen korlátozott gyalogsági és
tüzérségi műveletek folytak, mindkét
részre egyaránt. A brit expedí-
ciós hadsereg az általa elfoglalt
részekben kivette a maga részét a vé-
delmi jellegű tevékenységből. Örö-
mel lehet megállapítani, hogy a brit
katonaság hangulata lelkes és biza-
kodó és hogy a környék lakosaival a
legjobb barátságban és egyetértésben
él. A tengeren alig történt lényege-
sebb esemény. Tengerentúli erőink
szakadatlanul örködnek a British

Amerika rosszallását azért az eljárásá-
ért, amelyet Finnországgal szemben ta-
nusított.

AZ OLASZ SAJTÓ A
„TALÁLGATÁSOKRÓL”
(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó
hosszu cikkekben foglalkozik azzal a
hatással, amelyet a fasiszta kormány
át szervezése a külföldön kiváltott.
Közli az egyes újságok véleményeit,
amelyeket egyszerűen „találgatások-
nak” nevez. A „Giornale d'Italia” azt
írja, hogy

Anglia és Franciaország lapjai az
át szervezéssel kapcsolatban külö-
nös megállapításokhoz jutottak.
Azt hangsúlyozták többek között,
hogy Róma eltért eddigi tengely-
politikájától és közeledést keres a
demokráciák felé. Az olasz-görög
közeledést is ennek minősítik,
tekintettel arra, hogy Athén is
azok közé tartozik, amelynek sér-
tetlenségét London és Páris bizto-
sították. Ezek a következtetések
— írja a lap — csak kitalálások,
mert a fasiszta Itália külpolitikai
szempontból megmaradt azon az
utvonalon, amelyet számára a
Duce már a kezdet kezdetekor ki-
jelölt és tovább harcol a bolseviz-
mus és a demokrata elvek ellen
is. Arról, hogy tengelyellenes
álláspontot foglaljon el tehát, szó
sem lehet

— fejezi be a „Giornale d'Italia”.
Hasonlóképpen írnak a többi lapok
is, amelyek közül a „Popolo di Roma”
hangsúlyozza, hogy Itália mint a dél-
kelet-európai és a Balkán-államok bé-
kénének őre, nem érzi szükségét an-
nak, hogy eddigi politikáján, amely
annyi sikert biztosított számára, vál-
toztasson. Ugyanez a lap a semleges-
séggel kapcsolatban azt is írta, hogy
nagy rokonszenv kíséri olasz részről
azokat az erőfeszítéseket, amelyeket
egyes államok, így Svájc is semleges-
ségük megővése érdekében folytatnak
és hangsúlyozza, hogy e törekvésük-
ben mindenkor számíthatnak Itália
rokonszenvére és támogatására.

mányozás után tudomásul vette az
orosz álláspontot és a Szovjet kor-
mányzat további terveit, annál is in-
kább, mert mindig azon az álláspon-
ton volt, hogy az ellentéteket kizáró-
lag békés tárgyalások útján rendezzék.
Ezért igyekeztünk az eddigi sérelme-
ket elnézni, de ezt a Harmadik Biro-
dalom arra használta fel, hogy táma-
dott. Ismétlem, Anglia és Franciaor-
szág a béke oldalán állanak éppen
ugy, mint a Szovjet is és remélem,
hogy a világ kellő méltánylásban
fogja ezt a törekvést részesíteni —
fejezte be heti beszámolóját az angol
kormány elnöke.

BÉKEÜGYI MINISZTERIUM
FELÁLLÍTÁST KÉRTÉK AZ
ANGOL ALSÓHÁZBAN

(LONDON.) (Rador.) Chamberlain
angol miniszterelnök alsóházi nyilat-
kozatát érdekes interpelláció előzte
meg. Egyik képviselő kérdést intézett
a miniszterelnökhöz:

*Nem tartja-e szükségesnek olyan
minisztérium felállítását, amely-
nek hatásköre az esetleges béke-
tervek és általában minden olyan
jelenség nyilvántartása és meg-
vizsgálása volna, amely a békét
érinti?*

A képviselő szerint a „békeügyi mi-
nisztérium” felállítása már csak azért
is szükséges, mert azt a kérdést sem
a jelenlegi háborús kormány, sem
pedig a háború utáni politikai légkör
nem tudja megoldani.

A kérdésre Chamberlain miniszter-
elnök „nem”-mel válaszolt.

KILÉP-E OROSZORSZÁG
A NÉPSZÖVETSÉGBŐL?

(LONDON.) (Rador.) A londoni orosz
nagykövet nem erősítette meg azt a
Genfből érkező hírt, amely szerint
Oroszország ki akar, vagy ki fog lépni
a Népszövetségből. Londoni politikai
körökben hangsúlyozzák, hogy Maisky,
a jelenlegi londoni orosz nagykövet —
aki jelenleg a Népszövetségnek az el-
nöke is, — föltétlenül értesítést ka-
pott volna a Szovjetunió részéről, ha
hasonló elhatározással vagy tervvel
foglalkoznék.

NÉMET HADIJELENTÉS

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadi-
szállás a következő hivatalos jelentést
adta ki: A nyugati hadszíntéren egyes
helyeken gyenge tűzérségi tevékenység
folyt.

FRANCIA HADIJELENTÉS

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas Távirati
iroda a következő helyzetképet adja a
nyugati hadszíntérről: A németek ré-
széről végrehajtott meglepetésszerű,
de helyi jelentőségű támadások mind
több és több rohamosztat igénybevétel-
t teszik szükségessé. A sorozatosan
megismétlődő támadások a külföldi
szakértők körében azt a téves hitet éb-
resztették, hogy nagyszabású német of-
fenzíva megindításáról van szó. Ez a
feltevés azonban téves volt, mert az
arcvonalon csak helyi jellegű támadá-
sok történtek, mindenesetre nagyobb
egységekkel mint eddig. Azok a hadi-
foglyok, akiket a legutóbbi harcok so-
rán a francia csapatok elfogtak, mind
fiatalemberek, akik az ifju hitlerista
alakulathoz tartoznak. Ez a tény iga-
zolja azt, hogy a német csapatoknak
ezek a tagjai hiányos kiképzésűek és

hogy a német hadvezetőség ezeket az elemeket csak meglepetésszerű helyi jellegű támadásokra használhatják fel. Az ellenséges tüzérség állandóan és hevesen tevékenykedik. Még Vorbach városát is bombázták.

MÉG MINDIG ERŐS VISSZHANGJA VAN MOLOTOV BESZÉDÉNEK

(WASHINGTON.) (United Press-Rador.) Az amerikai sajtó egyre részletesebben foglalkozik Molotov beszédének azon részével, ahol a semlegeségi törvény megváltoztatását, mint részrehajlást említi. Közlik azt is, hogy az USA kormánya feleletül közzétette Kalinin és Roosevelt táviratváltását abból az alkalomból, amikor az amerikai elnök Hitler kancellárhoz küldött üzenetet. Ezek a táviratok igazolják ugyanis, hogy a Szovjet akkor helyeselte azt, amit ma kifogásol. Végül éles formában utasítják vissza a bírálatot. A Szovjetellenes hangulatra jellemző Mac Cornick kongresszuspárti tag azon beszéde, amelyben Cornick a diplomáciai kapcsolatok azonnali megszakítását követelte. Az ellenszenvet fokozza a finn-orosz kérdés is, amelyben az Egyesült Államok közvéleménye teljesen Helsinki oldalán van. Moszkvából viszont azt közlik, hogy az orosz sajtó viszont egyre élesebb hangnemben ír a demokráciák ellen és a Harmadik Birodalom mellett, amiből a Szovjet belpolitikai helyzetét tekintve kétségtelenül megállapítható, hogy ez a hivatalos körök véleménye is.

ROOSEVELT VÁLASZA MOLOTOV BÍRÁLATÁRA

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt elnöknek az orosz-finn kérdésben történt közbelépését — mint ismeretes — Molotov szovjet külügyi népbiztos beszédében bírálat tárgyává tette. Amerikában válaszként nyilvánosságra hozták Kalininnek, a szovjet állam legfőbb elnökének a folyó évi április 16-án Roosevelthez intézett üzenetét, amelyet az amerikai köztársasági elnök a Hitlerhez és Mussolinihez a béke fentartása érdekében történt felhívásakor kapott Kalinitól. A távirat szövege a következő:

„Kedves kötelességemnek tartom, hogy őszinte szerezsekívánataimat és mélységes rokonszenvet fejezzem ki a német és olasz kormányhoz intézett nemes felhívásért. Bizonysos lehet Ön abban, hogy az Ön kezdeményezése megfelelő visszhangra talált mindazoknak a népeknek szívében, amelyek őszintén kívánják az általános béke fenmaradását.”

Washingtoni körökben hangsúlyozzák, hogy ez az egyetlen válasz, amelyet Roosevelt elnök ad Molotov bírálatára.

AMERIKA ISMERNI AKARJA ANGLIA HÁBORUS CÉLJAIT

(LONDON.) (Rador.) A „Daily Mirror” című lap tegnapi száma cikket közölt Duff Cooper volt miniszter, — aki jelenleg Amerikában tartózkodik, — tollából. A volt angol miniszter azt ajánlja a londoni kormánynak, ne késlekedjék ünnepélyes módon nyilvánosságra hozni azokat a célokat, amelyekért Anglia és Franciaország a háborút folytatják, mert az amerikai közvélemény feltétlenül ismerni akarja ezeket a célokat.

(LONDON.) (Rador.) Sir Walter Layton, a „News Chronicle” című lapban cikket ír, amelyben felszólítja a nyugati szövetséges hatalmakat: állapítsák meg pontosan és hozzájuk nyilvánosságra háborus céljaikat. A cikkíró három pontban jelöli meg azokat a célokat, amelyeknek elérésére Angliának és Franciaországnak törekednie kell és pedig: 1. Lengyelország és Csehszlovákia visszaállítása. 2. Abban az esetben, ha a szembenálló felek a két állam új határai tekintetében nem tudnának megegyezni, úgy harmadik, érdekelt állam állapítsa meg Lengyelország és Csehszlovákia új határait. 3. Olyan helyzetet kell teremteni, amely lehetővé teszi a mostanihoz hasonló támadás megismétlődését. A cikkíró javasolja azt is, hogy szüntesse meg minden állam a saját légi haderejét és lé-

tesítsenek nemzetközi légihaderőt, amely teljes mértékben védje és támogassa azt az államot, amelyet igaztalan vagy jogtalan támadás érne.

11.000 OLASZ FÖLDMŰVES TELEPSZIK LE LIBIÁBAN

(RÓMA.) (Rador.) Rádiójelentés szerint az a két nagy olasz hajó, amely 11.000 földművelőt szállít Libiába és amelyek közül az egyik Velencéből, a másik pedig Palermóból indult el, tegnap délután találkozott a Földközi tengeren. Mindkét hajót két torpedóromboló kíséri. A kísérő hajók egészen az

új tartományig kísérik el az olasz telepeseiket. Az olasz letelepülők egy része Ras Illal kikötőjében hajózik ki, másik része pedig Tripolisban.

A HÁBORUBAN ANGLIÁT A GYARMATOK TÁMOGATJÁK
(LONDON.) (Rador.) Az angol kelet-afrikai kormányzó értekezletet tart, Új Zeeland és Rhodézia kormányzóival, hogy megállapítsák azokat a módokat és lehetőségeket, amelyek mellett ez a két gyarmat leghatékonyabban támogatgathatja a háboruban az angol birodalmat, de egyben biztosíthatja a maga védelmét is.

Svédország tiltakozik a diktatura ellen

(STOCKHOLM.) (Rador.) A „Stockholm Tidningen” című lap Molotov beszédével kapcsolatosan a következőket írja:

„Az a feltevés, hogy Finnország engedelményeket tehetne a Szovjetuniónak. Ha azonban ez megtörténne, úgy ez a Balti-államok gyengeségének volna a jele és éppen olyan súlyos helyzetet teremtene, mint az az elképzelés, hogy Svédország valaha is külföldi hatalomnak engedélyt adhatna arra, hogy a Gotland-szigeten katonai támaszpontot létesítsen a maga részére. Katonai támaszpont létesítése Finnország területén a Dagoe és Oesel-szigetek elfoglalása után olyan intézkedés volna, amely „nem védő, hanem támadó jellegű”. Finnország a jelenlegi helyzetben magatartásával nemcsak a saját maga érdekeit védi, hanem Svédország és Norvégia, sőt egész Kelet-Európa érdekeit. Az Aaland-szigetekkel kapcsolatosan a svéd lap azt írja, hogy

amennyiben Finnország elfogadja azt az orosz javaslatot, amely szerint ezt a szigetet harmadik állam bevonása, tehát Svédország nélkül erősítse meg, ez a megoldás tulajdonképpen Svédország érdekei ellen szól,

mert ilyen elrendezés mellett Finnország kénytelen volna a saját területén támaszpontot átengedni a Szovjet részére. Ebben az esetben pedig végeredményben Finnország már nem volna semleges, viszont

Svédország elemi és létérdekei kívánják meg azt, hogy biztosítsák az Aaland-szigetek teljes semlegességét is.

A lap végül hangsúlyozza a legteljesebb finn-svéd szolidaritást és tiltakozik a „diktátum” ellen, amelyet egy kis országra akarnak rákényszeríteni akkor, amikor ez elvitathatatlan igazságát és létérdekeit védi.

Megszavazták a semlegeségi törvény módosítását

(WASHINGTON.) (Rador.) A képviselőház megkezdte a semlegeségi törvény módosításának vitáját. Az első felszólaló Barton demokrata képviselő volt, aki beszédében kifejtette, hogy: „a fegyverszállítási tilalom megszüntetése Európában annak az igazi háborúnak megkezdését jelentené, amely háborút senki sem kívánja”. A demokrata képviselő után több olyan képviselő szólalt fel, akik a szenátus javaslatának elfogadása mellett foglaltak állást és ennek érdekében sorakoztaták fel érveiket.

(WASHINGTON.) (United Press.) A kongresszus hosszabb vita után 242 szóval 181 ellenében elvetette Shaney kongresszusi tag utolsó módosító javaslatát is és így a Roosevelt-Pittmann-féle, a szenátus által néhány nap előtt már 63—31 arányban elfogadott és a semlegeségi törvény módosítását célzó törvényjavaslatot szentesítette. E pillanattól kezdve tehát a fegyverkövetel az Egyesült Államok területéről a már ismert feltételek mellett szabadá lett. A végleges szöveget a kongresszus jövő szerdáiig dolgozza ki.

FELFÜGGESZTETTÉK A FINN-OROSZ MEGBESZÉLÉSEKET

(MOSZKVA.) (Tass.) A tegnap Moszkvába érkezett finn küldöttség a mai napon semmi módon sem tudott érintkezést találni Molotov népbiztossal, mert közölték Paasakivivel, hogy a legfelsőbb szovjet tanács üléséze miatt sem a külügyi népbiztos, sem pedig Sztalin nem állhatnak rendelkezésére. A szovjet-finn megbeszélések tehát egyelőre felfüggesztettnek tekintendők.

CSATOLTÁK AZ ELVETT LENGYEL TERÜLETEK EGYRÉSÉT

(MOSZKVA.) (Tass.) A legfelsőbb szovjet tanács ülésén Molotov, mint a szovjet népbiztosok tanácsának elnöke, felolvasta azt a közlést, amely szerint a legfelsőbb tanács egyhangúlag elhatározta, hogy a lengyel területek egy részét és pedig a fehérorosz (beloruss) Bialystok központtal véglegesen csatolja a Szovjethez.

NYUGATUKRAJNA SZERVES RÉSZÉ LE A SZOVJETNEK

(MOSZKVA.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a

legfőbb szovjet tanács ülésének második napján Pánciszyn, aki a nyugatukrajnai nemzetgyűlés képviselője a legfőbb szovjet tanácsban, azt a kérését terjesztette elő, hogy a nyugatukrajnai területeket is kapcsolják be a szovjet köztársaság egységébe. A nyilatkozat után Nyugatukrajna képviselőit felhívták, hogy foglaljanak helyet a többi nemzetek képviselőinek sorában, miután ez a terület most már szerves részévé vált a Szovjetnek.

ANGLIÁBAN ELÉGTELEN A LÉGITÁMADÁS ELLENI ÓVÓHELYEK SZÁMA

(LONDON.) (Rador.) A Stefani olasz távirati ügynökség jelentése szerint a légvédelmet ellenőrző polgári hatóság megállapítása szerint egész Angliában rendkívül kevés, illetve elégtelen azoknak az óvóhelyeknek a száma, amelyek védelmet nyújtanak a komoly légítámadás esetén. Ennek következtében, ha az ellenséges repülőraj tényleg tömegtámadást intéz Anglia felett, úgy a polgári lakosság köréből az áldozatok száma rendkívül nagy lesz. A bizottság javaslatot tett, hogy a megfelelő védelmet nyújtó óvóhelyek számát a leg-sürgősebben szaporítsák.

HALIFAX KÜLÜGYMINISZTER BESZÉDE

(LONDON.) (Rador.) A lordok házában csütörtöki ülésén felszólalt lord Halifax külügyminiszter is, aki több kérdésre válaszulva kijelentette, hogy el fog jönni az az idő, amikor pontosan meghatározhatják a jelenlegi háboru célkitűzéseit és Anglia a maga részéről nyíltabban táplálhatja a háboru célkitűzéseit, mint jelenleg. Anglia nem szüntetheti be a háborút és egyetlen nép sem köthet békét, amíg meg nem oldják valamilyen módon a lefegyverzés kérdését is. A béke felé való törekvésnek elengedhetetlen alapja a bizalom. A béke alapját, amelyet a jelenlegi német kormány szétrombolt, vissza kell állítani és kétségtelen, hogy az angol nép az egyetlen, amely a békealapjainak helyreállítását megvalósíthatja. Halifax lord ezután megismételte október 12-iki nyilatkozatát, amely szerint a német kormánynak kell választania a háboru között és a közt, hogy megfelelő erőfeszítéssel visz-

szállítsa azt a bizalmat, amelyet szétrombolt.

— Németországnak a kötelessége és nem a mi feladatunk, hogy megkeresse és megtalálja a bizalom visszaállításához vezető utat — mondotta az angol külügyminiszter. — A háborus célok meghatározása és leszögezése, nemcsak az angol kormánynak érdeklik, hanem a dominiomok és az Angliával szövetséges államok kormányait is. Majd eljön az az idő és az a megfelelő lehetőség, amikor több részletességgel hozhatjuk nyilvánosságra és állapíthatjuk meg azokat a célokat, amelyek elérése érdekében Anglia kénytelen volt fegyvert ragadni. Minden háborúnak az első célja, hogy azt megnyerjék. Ime ez az első cél, amelyre törekednünk kell, tehát az, hogy leggyőzd azokat, akik az európai rend sorozatos megsértésével és a szabadság jogának állandó fenyegetésével arra kényszerített minket, hogy fegyvert fogjunk. Úsztonösen tudjuk, hogy milyen céljaink vannak. Azt akarjuk, hogy Európában minden férfi és nő részére megteremtődjék a kiegyensúlyozott és emberhez méltó élet lehetősége és hogy életlehetősége a legkedvezőbb feltételek mellett fejlődhesse. Egyetlen egyén és egyetlen nemzet sem igényelheti a bölcsesség egyeduralmát a maga részére. Ime ezért kell válamennyiünknek minden olyan javaslatot, amely ezeket a célkitűzéseket közelebb hozza, tüzetesen megvizsgálni, hogy reményeinket, törekvéseinket megvalósíthassuk. Egy dolog azonban bizonyos: nem riadunk vissza attól a feladattól, amelyet magunkra vállaltunk és amíg meg nem győződünk arról, hogy olyan feltételeket teremtünk meg, amelyek megkímélik a világot a jelenlegihez hasonló tragédiák megismétlődésétől.

VISSZATÉRNEK-E A JUGOSZLÁVIAI NÉMETEK?

(BELGRÁD.) (Rador.) A Novisadon-Ujvidéken megjelenő „Deutsches Volksblatt” írja: „Nincs szó arról, hogy a jugoszláviai németek visszatérlepedjenek a Harmadik Birodalom területére. A lap hangsúlyozza, hogy mindazok a hírek, amelyek szerint Németország és Jugoszlávia kormánya között ebben a kérdésben tárgyalások kezdődtek volna, sőt ami több, már megállapodás is jött volna létre, egyszerű kitalálások, amelyek minden alapot nélkülöznek.

MENNYI NÉMETORSZÁG ÁRVESZTESEGE?

(LONDON.) (Rador.) Cross, a háborus nemzetgazdasági miniszter rádióbeszédet mondott, amelyben leszögezte, hogy azoknak az áruknak a mennyisége, amelyeket Németországba akartak szállítani, de amelyeket az angol flotta zárlat alá vett, meghaladja a félmillió tonnát. A lefoglalt áruk nagyrésze petróleum, vas, alumínium és a foszfát. A félmillió lefoglalt áru azonban csak kis része annak az áruvesztésnek, amelyet Németország a tengeri zárlat következtében elvesztett, mert számos szállítási vállalat éppen a tengeri zárlat következtében már meg sem kísérelte, hogy a megrendelt árut elszállítsa. A lefoglalt áruk 86 százaléka nem használható, mint élelmiszer.

AZ ÉSZAKI SAJTÓ VÉLEMÉNYE SZERINT OROSZORSZÁG FELTÉTELEI ELFOGADHATATLANOK

(STOCKHOLM.) (Rador.) A Havas jelentése szerint az északi államok sajtója egyöntetűen megállapítja, hogy a Szovjet részéről Finnországgal szemben támasztott igények elfogadhatatlanok. Különösen teljesíthetetlen az oroszoknak az a kérése, hogy a Hango- vagy a Perkkala-szigeteken katonai támaszpontokat létesíthessen. Svéd katonai körökben egyenesen veszedelmet látnak ezekben a kívánásokban, amelyeknek teljesítése azt jelentené, hogy a szovjet hadsereg 20 tengeri mérföldre Stockholmtól katonai támaszpontokhoz jutna.

Tisztázódott a Kövecsi Sánta Mihály halála körüli rejtély

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Komoly és nehéz feladat elé állította a kolozsvári büntető hatóságokat az a haláleset, amely a múlt hónap utolsó napjaiban történt. Kövecsi Sánta Mihály fiatal iparossegéd a rejtélyes eset áldozata. aki — a nyomozás megállapítása szerint — október 25-én, kedden délután 3 órakor, munkából hazatérve, szülei lakásán ebédelt. Félnegy óra tájban egy nő kabátot vitt haza egyik megrendelőjének. A délután folyamán senki sem látta. Este az egyik Donat-utí vendéglőben sörözött, 9 óra tájban, pedig telefonon beszélt egyik barátjával. Később Kövecsi Sánta Mihály találkoztott Bányai nevű barátjával, akivel egy vendéglőben egyetlen pohár pálinkát fogyasztott. Igen jókedvű volt, énekelt és nyoma sem látszott rajta az életuntnak, vagy a halálra való készülődésnek. Fél 11 óra tájban a két barát hazafelé indult. Az uton találkoztak a 408. számú bérautóval, amelyet Kövecsi kérésére Bányai leállított és elmentek a Donat-uton lévő Burgya-féle vendéglőbe. A bérautó sofőrje és Bányai előrementek és helyet foglaltak a terem egyik asztala mellett. Kövecsi a terrazon maradt. A teremben ülőknek feltűnt, hogy Kövecsi túlsokáig maradt távol. Keresésére indultak és a terrazon bukkanat rá, ahol

a földön eszméletlen állapotban feküdt.

Azonnal a mentőállomásra szállították ahol gyomormosást alkalmazzák rajta. Ezután visszahelyezték a bérgepkocsiba és mire éjjeli 2 órakor a Donat-utí 164 szám alá — szülei lakására értek — Kövecsi már halott volt. Bányai bezörgött az ablakon, majd a holttestet kiemelve az autóból, karjain vitte be a házba és a konyhában elhelyezte.

GYILKOSSÁG, VAGY ÖNGYILKOSSÁG?

A rejtélyes halálesetről azonnal értesítették a rendőrséget, amely megállapította, hogy Kövecsi utolsó szavai ezek voltak:

„Várj csak Mici! Végeztél velem, megöltél!”

Ebből kiindulva a rendőrség arra a feltevésre jutott, hogy bűntény is foroghat fenn és megindította a nyomozást a titokzatos Mici személyének megállapítására. A holttestet a törvényszéki bonctani intézetbe szállították a halál okának megállapítása érdekében. A rendőrség büntető osztálya közel egy héti nyomozott és ezalatt elkészült dr. Kernbach Mihály professzor, törvényszéki orvosszakértő boncolási jegyzőkönyve is.

MEGOLDÓDIK A „REJTÉLY”

Munkatársunk felkereste dr. Kernbach Mihály professzort, akinél a boncolás megállapításai felől érdeklődött. A törvényszéki orvosszakértő, bonctani intézet vezetője, kijelentette, hogy a vegyvizsgálat megállapítása szerint Kövecsi Sánta Mihály halálát alkoholmérgezés okozta.

Eszerint se nem gyilkosság, sem pedig öngyilkosság nem történt.

Most már utolsó szavait is könnyű megmagyarázni. Kövecsit nem Mici, hanem a bizonytalan, a reménytelen szerelem ölte meg, illetve az ital, amelyben feledést és vigasztalást keresett...

(bys.)

— Sulyos bányaszerencsétlenség Belgiumban. Luzernből jelenti a Rador. Tegnapi sulyos szerencsétlenség történt a La Bouerie-i szénbányában. A környéken hatalmas vihar is dühöngött és egy villámcsapás belevágott a szénbánya belsejébe, ahol a szengáz felrobant. A robbanás következtében tíz bányász szörnyet halt.

A munkásnegyedekben négy napközli- otthont létesítenek a katonai szolgál- atra behívott kolozsvári munkások gyermekei részére

A munkásság képviselői
bálos köszönettel és el-
ismeréssel adóztak dr. Tataru Coriolan királyi hely-
tartónak a segélyezési mozgalom eredményes
irányításáért

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Szamostartomány királyi helytartóságánál tegnap délelőtt dr. Tataru Coriolan királyi helytartó elnökletével értekezlet tartottak, melyen dr. Bornemisa Sebastian, Kolozsvár város polgármestere, dr. Petre Vlad városi főorvos és dr. Chirila Joan munkatügyi vezérfelügyelő vettek részt. Az értekezleten megjelentek a Munkás Atheneum kulturális és társadalmi egyesület képviselői is akik ismertették a katonai szolgálatra bevonult munkások és alkalmazottak szegény családtagjai segélyezésére vonatkozó előterjesztésüket és a katonai szolgálattal teljesítő munkások gyermekei részére létesítendő napközi-otthonra vonatkozó terveiket. Az értekezleten részletesen megtárgyalták ezt a két nagyfontosságú kérdést, amelyet összhangba hoztak a katonai szolgálatra bevonultak és azok családtagjai segélyezésére folyamatba tett nagyszabású mozgalommal, amelyben az összes jótékonyági és gondozóegyesületek tevékeny munkával vesznek részt.

A segélyezési mozgalom megszervezését és a segélyezés végrehajtását dr. Petre Vlad városi főorvos irányítja.

A katonai szolgálatra bevonult munkások családtagjainak és a munkanélküliek segélyezését a szakmai céhek keretében fogják eszközölni.

Az azonnali segélyezés érdekében tüzeti vizsgálat alá veszik az összes katonai szolgálatra bevonult munkások családtagjainak helyzetét és megállapítják azt a segélyt, amelyre az egyes családoknak a körülmények figyelem-

be vételével sürgős szükségük van. Mint megírtuk

112 olyan munkáscsaládról van szó, amelyeknek a részére dr. Tataru Coriolan királyi helytartó köz bejárására Ralea Mihail munkatügyi miniszter 200.000 lej gyorssegélyt adott ki.

A napközi-otthon kérdésével kapcsolatosan, amelyben a különböző vállalatoknál dolgozó és jelenleg katonai szolgálattal teljesítő munkások gyermekei elhelyezést, ételmezést és gondozást kapnak, úgy határoztak, hogy a munkásnegyedekben négy ilyen napközi-otthont létesítenek.

Az értekezleten megjelent munkáskiküldöttek a legnagyobb elismerés és köszönet hangján állapították meg, hogy a katonai szolgálatra bevonult munkások és azok családtagjainak segélyezési mozgalma dr. Tataru Coriolan királyi helytartó céltudatos tevékenységével és mély emberi érzést tanúsító magatartásával a közeli megvalósulás fejezetéhez érkezett.

Örömmel állapítjuk meg, hogy dr. Tataru Coriolan királyi helytartó közbenjárása méltánylásra és megértésre talált a kormány illetékes tényezőinél is és a munkatügyi minisztérium részéről kiutalt 200.000 lejes gyorssegély lehetővé teszi, hogy azok a munkáscsaládok jussanak elsősorban segélyhez, akiknek helyzete a kenyérkereső családfő távollétében és éppen most a tél küszöbén vált legsúlyosabbá és akiknek életsorsán a királyi helytartó gondoskodása és gyors intézkedése rövidesen enyhíteni, javítani fog.

—o—

Dr. Horvat Iosif rendőrkezes megtisztítja a várost a kóbor cigányoktól és a koldusoktól

Kiknek van joguk királyképeket és országcímet
áruítani?

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az utóbbi időben számos panasz érkezett a rendőrséghez arról, hogy kóbor cigányok, kéregető cigányasszonyok és koldusok nagyszámban ellepték a várost és úgy a külvárosi utcák, valamint a belvárosi rész házaiban naponta jelentkeznek. Ezzel kapcsolatban dr. Horvat Iosif rendőrkezes tegnap a következő felhívást adta a lapok útján a közönség számára:

— Tudomásunkra jutott, hogy a cigányasszonyok és a koldusok újból elszaporodtak Kolozsváron és az üzletekbe és házakba naponta benyitnak részint azért, hogy alamizsnát kérjenek, de számos esetben az ilyen látogatásoknak az az indítóoka, hogy lopjanak. Utasítást adtam az összes rendőrközegeknek, hogy ezeket a cigányokat, cigányasszonyokat és kéregetőket szedjék össze és állítsák elő a rendőrségen. Mivel ezek a kétes elemek nemcsak lopási szándékkal jelennek meg különböző helyeken, hanem egyben betegségeket is terjesztenek, a közönséget is felkérem arra, hogy adja meg a lehetőséget annak, hogy a várost megtisztíthassuk minél radikálisabban ezektől a nem kívánatos elemektől. A lakosságnak is fontos érdeke az, hogy ne keljen naponta vesződniük cigányasszonyokkal és koldusokkal, s szánalomtól se hagyják magukat félrevezettetni, hanem az ilyen egyéneket azonnal adják át

a legközelebbi rendőrszemnek. A koldusok ügyét a város, a rendőrséggel karöltve tudvaleg már az elmúlt években amúgy is megoldotta, az arra rászoruló segélyezése szintén folyamatban van, tehát a polgári házaknál jelentkező kóbor cigányasszonyoknak és koldusoknak a város területén semmi keresni-valójuk nincs.

— Az is tudomásomra jutott — mondotta dr. Horvat rendőrkezes — hogy egyes ügynökök, bizonyos más városbeli egyének öfelsege és Mihály nagyvajda képét, valamint az ország címerét áruba bocsátják, házról-házra járnak és erőszakos, terrorisztikus módon próbálják rákényszeríteni a kolozsvári lakosokra ezeket a képeket. Ugyanakkor természetesen nagy összegeket kérnek érte. Ha pedig látják, hogy az illetők nem hajlandók megvenni, úgy én rák hívatkozva igyekeznék mégis eredményt elérni. Főlösképes hangsúlyoznom — mondotta a rendőrkezes — hogy ezek a „mozgó” árusok visszaélnék a nevemmel és éppen ezért mindenkit felkérek, hogy ha ilyen ügynökök jelentkeznek, haladéktalanul telefonon értesítsenek az esetről, hogy azonnal eljárassak velük szemben. Királyképeket és az ország címerét ábrázoló rajzokat csak azok árulhatnak, akik általam aláírt meghatalmazással rendelkeznek.

Végül a „Ghidul Orasului Cluj” (Kolozsvári Kalauz) címen legutóbb megjelent könyvről és annak terjesztéséről az alábbi tájékoztatást közli dr. Horvat rendőrkezes a közönséggel:

— Bizonyos egyének a Ghidult, ezt a nemrég megjelent városi utmutatót árusítják és ezzel kapcsolatban több ízben arról értesültem, hogy én rák hívatkozva igyekeznék minél nagyobb mennyiségben elhelyezni a könyvet. Erre vonatkozólag kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy ismerem ezt a városi utmutatót, amely Dalea Virgil kolozsvári hírlapíró szerkesztésében jelent meg. Azt is tudom, hogy több újságíró hosszas és nehéz munkájának az eredménye ez a könyv. Alaposan átnéztem és megállapítottam, hogy egy ilyen városi utmutató valóban hasznos és fontos is lehet mindenki számára, mert igen sok házagpótló tudnivalót tartalmaz, mindamellett ezzel egyidejűleg azt is le kell szögezmem, hogy a kétségkívül hasznos könyv megjelenése és annak terjesztése körül a rendőrségnek semmi fele szerepe nincs. Aki úgy gondolja, hogy szüksége van rá, minden kényszerből mentesen tetszése szerint megveheti, vagy elutasíthatja és semmi esetre se hagyja magát befolyásoltatni bizonyos egyénektől, akik a könyvet én rák hívatkozással ajánlják fel.

Saját kapitányra süllyesztette el a „Friedrich” német hajót

(NEWYORK.) (Rador.) A „Friedrich” nevű német hajó, amely petróleumot szállított, elsüllyesztett lámpákkal haladt a calabriai tengeren. A „Dispatch” nevű angol páncélos hajó észrevette a német hajót és megállásra szólította fel, megkérdezve a hajó kapitányát, hogy miért megy elsüllyesztett lámpákkal. A német hajó parancsnoka azt válaszolta, hogy a hajó villanyvezetéke elromlott. A csatahajó parancsnok ekkor ismételt megállásra szólította fel a „Friedrich” német hajót, amelynek parancsnoka azonban közölte, hogy megállni sem tud, mert a hajó gépei elromlottak. Később azonban mégis teljesítette a felszólítást. Az angol hadihajó matrózai átszálltak a német hajó fedélzetére és meglepetve látták, hogy a Friedrich legénysége a mentőcsónakokban ül és egyedül a kapitány tartózkodik a hajón. Felszólították a német matrózokat, hogy térjenek vissza hajójukra, akik azonban ezt megtagadták. A „Friedrich” parancsnoka pedig közölte, hogy megtette az előkészületeket hajójának elsüllyesztésére, az angol matrózok erre eltávoztak és rövid idő múlva a „Friedrich” német kereskedelmi hajó, amely 40.000 tonna petróleumot szállított Amerikából, tényleg elsüllyedt. Megnemerösített hír szerint a hajó mentőcsónakba szállt matrózait a „Dispatch” felvette fedélzetére és Jamaika szigetére szállította, ahol internálták őket.

Hollandiában kihirdették az ostrom, illetve hadiállapotot

(AMSZTERDAM.) (Rador.) Az összes lapok nagy cikkeiben számolnak be arról, hogy Hollandia egész területén — három tartomány kivételével — életbe léptették az ostrom, illetve a hadiállapotot. A katonai hatóságokat illeti az a hatáskör, amellyel a szükségesnek látszó intézkedéseket fogantositják. A polgári hatóságok egyszerű végrehajtó szervekké alakultak át. A lapok különösen annak tulajdonítanak nagy jelentőséget, hogy főleg a partvidékeken különleges ostromállapotot léptettek életbe és olyan intézkedéseket fogantositottak, amelyek lehetővé teszik bármilyen keleti irányból jövő támadás sikeres megállítását.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(49.)

— Ugyanigy vagy a férfakkal is. Elegáns külsejű gentlemannal ismerkedsz meg, amerikai hangossága mellett is úgy érzed, hogy művelt, tanult emberrel van dolgod, aztán, ha tudakozódol foglalkozása felől, kislól róla, hogy pincér, esetleg portás, gyári munkás. Viszont sohasem tudhatod, hogy a liftboy vagy az uccaseprő vagy a hordár, vagy a kukta a vendéglők konyhájában, nem-e valami európai gróf vagy marquis, aki itt rejti el családi leromlását és itt építi anyagi felépülését. Ha az ember kissé beleszokik az ottani életmódba, ha kiismeri magát emberek, helyek, foglalkozások sokaságában, igazán érdekes életet élhet. Tudod, hogy már nem is vágyódom vissza Európába? Eleinte azt hittem, hogy nem bírom ki az itteni életet. Faképnél hagylak, de most nem mennék, ha kergetnél sem.

— Dehogy kergetlek. Nagy szükségem lesz még rád. Leleményességedre, ötletességedre. Hiszen számomra csak most kezdődik az élet. Mellettem kell, hogy légy mindvégig.

— Tudod, hogy szívvél-lelékkel rendelkezésre állok — lelkesedett Eugen. — Szeretném már, mint győztes hadvezéreket látni magunkat tőzsdé, ipar, közgazdaság mezején.

— Csak türelem. Utban vagyunk.

Harry komolyan vette szakmáját. Polyton utításokon törte fejét, hogy a lehető legtökéletesebb írógépeket hozza forgalomba és szenzációs utításokkal lepje meg a világot. A gyár eddig is a legkitűnőbb író-számoló-könyvelő gépeket produkálta, sőt gyönyörűen megoldották már a gépirás gyorsaságának maximálisra való fokozását az egyszerű gépekkel, amelyek billentyűi egytagu szavakat, szótagokat írtak egyes betűk helyett. Óriás szerkezetű gépektől kezdve majdnem zsebben hordható, egészen kisszerkezetű írógépekig minden típust gyártottak.

A szerkezetek tökéletesítésének Harry valóságos mestere volt. Kitűnő ötleteivel, szaktudásával, fáradhatatlan szorgalmával nagyon hamar felkeltette az igazgatóság bizalmát, nagyrabecsülését és elismerését. Sokat vártak tőle, ráismertek tevékenységében, energiájában nagybátyja egyéni kvalitásaira.

(Folytatása következik.)

Rádió

SZOMBAT, november 4.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vízállásjelentés, időjárásjelentés. 12:10: Marcu zenekar, hangverseny. 13:35: Szájharmónia. 14:20: Lemezek. 19:17: Trió. 19:50: Hírek. 20:15: Tánclemezek. 20:45: Hírek. 21:15: Táncozene. 22:30: Hírek. Utána hírek magyar nyelven. Vidám lemezek. 23:45: Hírek.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. 13:10: Balalaikazene. 13:40: Hírek. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:15: Mesék. 17:45: Hírek. 18:15: Szalonzene. 19:10: Előadás. 19:40: Operett részletek. 20:15: Hírek. 20:25: Népda'ok. 21:15: Hangverseny. 22:05: Tánclemezek. 22:40: Hírek. 23: Szórakoztató zene. 24:20: Cigányzene. 1:05: Hírek.

Nyilttér*)

Feleségemtől, szül. Kiselstein Nina Rosalia, különváltan élek és érte semmi felelősséget nem válllok.

Weisz Lázár

Creaca, județul Sălaj.

Cluj, 1939, november 2.

*) E rovatban közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhatal.

TESTEDZÉS

Bécs labdarugóválogatottja
Bukarestben

(BUKAREST.) A román fővárosnak váratlan futbalcsemegét készített elő a labdarugószövetség. Janisch bécsi szövetségi kapitány táviratilag ajánlatot tett a szövetségnek, hogy még az ősz folyamán elküldi Bécs válogatottját Bukarestbe. A labdarugószövetség örömmel vette az ajánlkozást és nyomban közölte, hogy november 12-én műsorba tudja iktatni a bécsi válogatott labdarugójátékát és ellenfelül Bukarest csapatát állítja ki. A tárgyalások igen előrehaladt mederben

folynak már és minden remény meg van arra, hogy létrejöjjön a Bécs-Bukarest városközi mérkőzés.

A bukaresti lapok szerint Bukarest csapatának játékeréje egyenlő a román válogatott képességével, s így a bécsi válogatottal való találkozása előreláthatólag kemény csatát fog eredményezni. Bukarest valószínűleg a következő csapattal áll ki a bécsiek ellen: Szadovszky — Sfera. Negrescu — Vintilă, Răsinaru, Lupas — Sipos, Bogdan, Auer, Bodola, Popescu.

Sicsapatot küld Amerika a téli olimpiára. Newyorkból jelentik: Az amerikai sporthatóságok elhatározták, hogy több emberből álló sicsapatot küldenek a téli olimpiára. A csapat már januárban utra-kül Európára.

Bocskai-Ferencváros, Kassa-Török-vés, Taxisok—Ujpest, Elektromos—Nemzeti, Gamma—Szolnok, Kispeszt—Szeged, Hungária—Haladás — ez a magyar nemzeti bajnokság vasárnapi, nyolcadik fordulójának műsora.

Ujraírják az Ujpest-Kassa mérkőzést. Budapestről jelentik: Az MLSZ egyes bírása tegnap foglalkozott az Ujpest-Kassa NB-mérkőzés botrányának ügyével. A mérkőzés tudvalevőleg az e mult vasárnapon a második félidő 10 percében, az upestiek 1:0-as vezetésénél félbeszakadt a kassai közönség fenyegető magatartása miatt. Az egyesbírő úgy döntött, hogy a mérkőzést újra kell játszani.

40.000 nézőt befogadó stadiont építenek Pozsonyban. Pozsonyból jelentik: Az SK Bratislava új modern stadiont épít, amely 40.000 számára biztosít helyet.

Új műkorcsolyázó csillagot fedeztek fel Bécsben. Bécsből jelentik: Az egykori császárvárosban már megindult a jégélet. Már új műkorcsolyázó csillagot is fedeztek fel Herta Wächtler 16 éves kisleány személyében, akit Sonja Henie utódjának tartanak.

Kiknek kell november 7-e és 28-a között jelentkezniük a kolozsvári hadkiegészítőnél?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság felhívja az 1919., 1918., 1917., 1916., 1915., 1914., 1913., 1912. és 1911. évi korosztályokhoz tartozókat, akiket a hadkiegészítő parancsnokság könyveiben tartanak nyilván és akik eddig még nem kapták meg 1939—1940. évre szóló mozgósítási parancsukat, vagy katonaiük nem elég rendezett, jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokság Vasile Goldis-ucca 1. szám alatt levő irodájában az alábbi felsorolás szerinti napokon délután 3—7 óráig.

Kedden, november 7-én az 1919. és 1918. korosztályhoz tartozók.

Péntek, november 10-én az 1917. és 1916. korosztályhoz tartozók.

Kedden november 14-én az 1915. és 1914. korosztályhoz tartozók.

Pénteken, november 17-én az 1913. és 1912. korosztályhoz tartozók.

Pénteken, november 24-én az 1912. és 1911. korosztályhoz tartozók.

Kedden, november 28-án az 1911. korosztályhoz tartozók és mindazok akik a megjelölt napjukon elmulasztották ügyük rendezését.

A jelentkezés alkalmával az érdekeltek hozzák magukkal összes katonai irataikat.

Mindazok, akik ennek a felhívásnak a felhívásban feltüntetett időig nem tesznek eleget és így ügyük rendezetlen marad, katonai törvényszék elé kerülnek. A rendeletet C. Bratuianu ezredes, a kolozsvári hadkiegészítő parancsnoka és Bradeteanu őrnagy, a II. mozgósítási iroda főnöke írták alá.

Kiterjesztette a napilapokra is az áruértékadót a város vezetősége

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kellemetlen lapokra is kiterjesztette az adó érvényét. „vásárfiával” kedveskedett a város vezetősége a kolozsvári napilapok kiadóinak:

értékadót vetett ki a vidéki bizományosokhoz küldött lapcsomagokra.

A városi illetékek és adók sorozatában a lapokra kivetett adó tulajdonképpen nem új, csak eddig még nem alkalmazták a lapkiadókra. Az adót a város vezetősége a közigazgatási törvény rendelkezései alapján róta ki, amely felhatalmazást ad arra, hogy a városra behozott, illetve kolozsvári raktárból elszállított áruk értéke után kétezerlétes illetéket szedjen. A város már hosszú évek óta szép jövedelemre tesz szert az áru után kivetett adóból és ezt most fokozni akarja azzal, hogy a

lapokra is kiterjesztette az adó érvényét. Kérdéses, hogy a város vezetőségének jogában áll-e az értékadót a napilapokra is vonatkoztatni. A napilap nem minősíthető árunak. Mindenütt a világon szellemi termékek ismerik el és ennek megfelelően bírálják el. Egyébként is a közigazgatási törvénynek nincs utalása arra, hogy a napilapokra is értékadót állapítson meg a város vezetősége.

A kérdés tisztázása most dr. Bornemisa Sebastian polgármesterre vár, aki bizonyára a közigazgatási törvénnyel összhangban hozza meg döntését az ügyben és módot talál arra, hogy az indokolatlan városi illetéktől a lapvállalatokat mentesítsék.

Legyőzték a könnyűsúlyú ökölvívó világbajnokot. Newyorkból jelentik: Tommy Cansoneri, a könnyűsúlyú ökölvívás világbajnokja tegnap hárommenetes küzdelmet vívott Al Davis boxolóval. A mérkőzés — óriási meglepetésre — a világbajnok vereségével végződött. Davis a harmadik menet végén kiütötte ellenfelét, aki ezzel elvesztette világbajnoki címét.

Edzőiskolába jár a Victoria kapusa. Bukarestből jelentik: A román labdarugószövetség rendelkezése szerint minden csapat, amely a nemzeti bajnokságban, vagy a ligabajnokságban játszik, köteles képviseltetni magát a bukaresti edzőtanfolyamon. A kolozsvári csapat vezetősége Sepsit, a csapat kapusát küldte ki az edzőtanfolyam előadásának meghallgatására. Ettől függetlenül Sepsit részvételével csapatának mérkőzésein.

Felfüggesztették Szaniszló játékjogát. Bukarestből jelentik: A román labdarugószövetség fegyelmi bizottsága 15 napi felfüggesztésre ítélte Szaniszló Zoltánt, az AMTE válogatott játékosát a bíróval szemben nyilvánított tiszteletlen magatartása miatt. A büntetés végrehajtását a fegyelmi bizottság felfüggesztette, tekintve, hogy Szaniszló a pályán mindig példás magatartást tanúsított és ez volt az első eset, hogy kiállították.

— Bay Girolamo, Cal. Motilor 8. sz. alatt megkezdte vívó és torna oktatását. Gyermekeknek, hölgyeknek, férfiaknak vívó-oktatás, csoportokban is Kedd, szerda, péntek 5—fél 10-ig.

Sársaság

() A Moto Club Român értekezlete. A kolozsvári Moto Club Român pénteken este fél 9 órakor a Royal Klub helyiségében értekezletet tart, amelyre kéri a tagok pontos megjelenését.

() Az asztalos és rokonszalmák munkaadói pénteken, november 3-án este fél 7 órakor gyűlést tartanak a Kisiparos Szövetség helyiségeiben, P. Cuza Vodă 16. II. emlet, melyre az összes érdekelteket meghívják, tekintettel a tárgysorozat fontosságára.

Reuter jelenti:

(MOSZKVA.) Befejezték az orosz-német kereskedelmi és gazdasági tárgyalásokat.

(NAPOLI.) Az olasz „Rex” gőzös tegnap indult el Newyork felé fedélzetén 1200 utassal.

(RÓMA.) A magyar-olasz kereskedelmi forgalom ez év első felében a kétszeresére emelkedett a múlt év első felének forgalmához képest.

(SAN FRANCISCO.) Az Athenia testvérhajója, a Morenia tegnap San Pedroba érkezett. Legénysége elmondja, hogy a Morenia gépházában is történt egy titokzatos robbanás, amelynek eredete egyenlőre lehet az Athenián elkövetett merénnyel. A gőzös kapitánya azonban minden nyilatkozatát megtagadott a titokzatos ügyben.

(BERLIN.) Szombaton és vasárnap lesz a Harmadik Birodalomban a Winterhilfswerk második uccal gyűjtése.

(BELGRÁD.) A spanyol és a jugoszláv kormányok között tárgyalások indultak meg abból a célból, hogy Spanyolország nagyobb mennyiségű búzát és egyéb élelmiszert vásároljon Jugoszláviától.

(BELGRÁD.) Jugoszlávia az elmúlt hónapban öt állammal kötött kereskedelmi szerződést és pedig Németországgal, Itáliával, Svájcjal, Bulgáriával és Görögországgal. Legközelebb Romániával, Magyarországgal és Spanyolországgal fog tárgyalásokat kezdeni.

(QUEBECK.) A kanadai kormány elhatározta, hogy tovább fokozza hadikészülődéseit és szorosabb kereskedelmi együttműködést keres az USA-val.

(MARSEILLE.) A Marseille-Tunisz légijárat egy gépe tegnap a tengerbe zuhant és azonnal elsüllyedt. A halottak száma 7.

(LONDON.) A legközelebbi napokban nagyobb kereskedelmi delegáció indul el Kanadába.

(LODZ.) Frick birodalmi belügyminiszter látogatást tett egy lengyel és egy német mezőgazdasági üzemből. A tiszteletre adott teánál kijelentette, hogy a Harmadik Birodalom gondoskodni fog arról, hogy Lodz, mint német alapítás visszanyerje german jellegét.

Mátrai Béla riport sorozata:

HÁBORU A TENGHER ALATT

Az osztrák-magyar monarchia volt hadibúvára beszél a búvár munkájáról, a torpedóról, a tengeralattjáró háborúról és arról, hogy mi történhetett Scapa Flowban?

IV. Mi történt Scapa Flowban?

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Ugy a tengeralattjáró, mint a hadihajó ellen igen nagyhatású fegyver az akna — folytatja elbeszéléseit Pópa Aurel. — Az akna a tenger fenekéhez sodronnyal kikötött acél henger, amelynek légkamrái és löpőkamrái vannak. Az akna külső felületén vannak az ütközőszegek, amelyeknek hosszúsága 10—15 centiméter és úgy helyezik el azokat, hogy bármilyen helyzetben is érnek hozzá szilárd anyaghoz, azonnal robbannak. Az akna többféle lehet. Úszó, amikor a víz felszíne alatt bizonyos mélységben a tengeráramlat sodorja, rögzített, amikor dróthuzalon van a tengerfenékhez erősítve és úgynevezett kontakt-akna, amelyet dróthuzal segítségével kikötnek ugyan a tenger fenekéhez, de a szárazföldről robbantják fel olyankor, amikor ellenséges hajó halad el közelében.

HOGYAN DOLGOZIK AZ AKNALERAKÓ?

— Az aknákat az úgynevezett aknakerakó-hajók helyezik el. Ezek hatalmas aknakerakóval felszerelték és bukszerkezet segítségével a vízbe lökik az aknákat.

Az akna a reá szerelt ólomnehezéktől rögtön süllyedni kezd, az ólomtalp hamarosan a tengerfenékhez ér, de ugyanakkor emelkedni kezd az akna egészen addig a kiszámított magasságig, amíg a talpra kötött dróthuzal enged. Ez a magasság körülbelül két-három méter a víz színe alatt. Igen ám, de

ha az aknákat vízbe dobják, annak ott fel kellene a hatalmas ütéstől robbannia.

Nem így történik. Az aknának biztosító szege is van, olyan anyagból, amely a tengervízben oldódik. Ehhez egy fehér légszákat erősítenek. Ha a biztosítószeg szétmállott, a légszák a tenger felszínére száll, jelezve azt, hogy az akna üzemképes állapotba került. A hajó tovább megy és megfelelő távolságra elhelyezi a következő aknákat. Ha az első sorral elkészült,

elhelyezi a második sort, olyan módon, hogy megfelelő távolságban minden akna az előtte lefektetett két akna közé kerüljön.

Ilyen módon aknákkal annyira tele tudnak szórni egy területet, hogy ha az aknasort megfelelő távolságból látni lehetne, megdöbbenéssel tapasztalhatnánk, hogy azok olyan sűrűn, szinte egyvonalként állanak egymás mellett, mint a katonák.

HOGYAN ZÁRJÁK EL A HADIKIKÖTŐT?

— Ilyen aknamezőt rendszerint a hadikikötők bejáratánál szoktak elhelyezni, hogy lehetetlenné tegyék az oda való behatolást. De nem ez az egyedüli óvintézkedés.

Dróthálóval s a víz felszínén talpakon uszó drótkötéllel úgy elzárják a kikötő bejáratát, hogy azon — a kikötőparancsnokság tudta nélkül — még egy csónak sem tud áthaladni.

Ha pedig tengeralattjáró gabalyodik bele a hálóba, a parton elhelyezett jelzőkészülékek jelzik a gyanús mozgást és azt, hogy az acélhalat megfogták. A drótháló nagyon bölcs elővigyázatossági intézkedésnek bizonyult. Előfordult a világháború alatt, hogy csónakban aknákat szállítottak egy hadihajó közelébe és ott vízrebocsátották. A csónakot villamoshuzal kötötte össze az aknával. A csónak kitért a nyílt tengerre, felrobbantotta az aknákat és a kikötőparancsnokság nem tudta elképzelni, hogy mi pusztította el a mit sem sejtő hadihajót.

UT AZ AKNA-LABIRINTUS-BAN

— Mi történik akkor, ha a kikötőben horgonyzó hajó a nyílt tengerre akar kimenni? — kérdeztük.

— Mindenekelőtt elindítják a hajót, felgöngyölik a dróthálót, de az aknamező előtt a hajó megáll.

Csónakon tiszt érkezik, aki átadja a hajó parancsnokának, de csak a parancsnokának az aknamező térképét, amelyen világosan kivehető az út, amelyet az aknakerakó-hajó szabadon hagyott a saját nemzetéhez tartozó hadihajó számára.

Természetes, hogy egy ilyen térkép kincseket ér az ellenséges állam kém-szervezetének. Nagy áldozatok árán megszerzik. Nem sokat érnek vele. Az aknamezőn kivezető kijárat beosztását állandóan változtatják.

EGY LÁDIKÓ ELINDUL...

— Mindezen óvatossági rendszabály ellen-re megtörténik, hogy a csapdák, hálók és aknák tömkelegén áthatol egy búvárhajó. Ez történt például

Megindul az acéleső...

— Mi történt? Nem egyéb, mint az, hogy a tenger fenékén nagy óvatossággal lovagoló tengeralattjáró valamelyik része beleakadt a finom huzalba. Ezt a személyzet észre sem vehette, a búvárhajó nyugodtan folytatta útját tovább. Ekkor elindult az acéleső.

A lesben álló hadihajók és torpedórombolók valóságos acél- és bombaesővel árasztották el a boja környékét.

A tengeralattjárónak nem volt menekvése.

A felszínre nemsokára felszállott olajfoltok mutatták, hogy megrognálódott és a még élő, lélekz és a halálfelelemtől megdermedt légénységével együtt a tenger fenekére szállott. Örökre...

Ilyen módon az angolok sok tengeralattjáróját pusztították el a központi hatalmaknak, anélkül, hogy arról a világ valamikor is tudomást szerezhetett volna. Az ilyen eseményeket nem szokták világgá kürtölni...

MI TÖRTÉNT SCAPA FLOWBAN?

— A modern technika minden vívmányával felszerelt és védett hadikikötőbe ellenséges hajónak vagy hadihajónak lehetetlen behatolni.

— Mégis mi történhetett Scapa Flowban? — kérdeztük.

— Szerény véleményem szerint az angolok annyira biztonságban érezték magukat, hogy nem tettek semmiféle óvintézkedést.

Nem zárták el aknákkal és dróthálós a kikötőt és maga az elsüllyesztett

Gibraltárnál, a világháború alatt. Az angolok egy időben megdöbbenéssel tapasztalták:

annak ellenére, hogy ők a gibraltári szorosot alaposan elzárták, a Földközi-tenger csak úgy hemzsegett a német tengeralattjáróktól.

Megtörtént ugyan, hogy vasuton szállítottak Pólába három tengeralattjárót, három darabban, úgy, hogy csak össze kellett szerelni, de minderről tudomása volt az Intelligence Service-nek is. Hogyan juthattak be mégis a tengeralattjárók? Csakis a gibraltári szoroson keresztül. Ekkor raffinált tervet dolgoztak ki az angolok.

A szorosot valósággal teleszórták apró ládikószerű bojákkal, amelyekhez finom dróthuzalokat erősítettek.

Aztán az aknamező kijáratánál lesben állottak. A kísérlet bevált. Hosszas várakozás után az egyik boja uszni kezdett. Mintha valami óriási hal kapta volna be a huzal végét és rohant volna vele.

hajó, a Royal Oak sem lehetett felszerelve a torpedó-elhárító dróthálós. Csak így történhetett, hogy idegen tengeralattjáró hatolhatott be a kikötőbe és torpedózhatta meg olyan sikeresen az óriási csatahajót. Ezzel magyarázható meg az is, hogy a tengeralattjárónak a torpedó kilövése után sikerült elmenekülnie, anélkül, hogy a torpedórombolók tüzeltek volna rá. De az sem lehetetlen, hogy a Royal Oak kisérő hajók nélkül horgonyzott a kikötőben és ez okozta vesztét.

AZ UT VÉRREL MEG-ÖNTÖZÖTT...

— Izgalmas és érdekes mesterségem lehetőséget adott arra, hogy sokat lássak és sokat tapasztaljak — fejezte be elbeszélését Pópa Aurel. — Megerősítette bennem azt a hitet, hogy borzalmas, színtelen öldöklés a háború. Csak szenvedést és pusztulást hoz nemcsak arra az országra, amely legyőzve térdre esett, hanem arra is, amely győzést hívalkodik. A háború feldönt minden emberi számítást. Nem úgy végződik, ahogy akarják és nem akkor, amikor akarják. Utja vérről öntözött és ez az út kiszámíthatatlan...

Ugy látszik, mindezt kevesen tudják. Az emberiség hamarosan felejt. Az élők már nem tudják, mi a háború, a halál. Azok pedig, akik mindezt jól tudják, beszélni nem tudnak. Ott pihennek elporladó csontjaikkal a közös sírban, vagy pedig „acélkoporsóban” a titkaik féltékenyen őrző néma, titokzatos tenger fenekén...

A Magyar Színház művészi célkitűzéseiről és újdonságairól nyilatkozik dr. Kádár Imre igazgató

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap este ismét nyitány-kezdésre intett a karmesteri pálca és a kolozsvári Magyar Színház zenekarában végigszaladtak a vonók a gyantás hurokon. Szétlibbent a függöny és a színpadon, a tarka reflektorok fényében megjelentek az operett-együttes tagjai, akik közel kéthetes Erdélyi-körüli vendégszereplés után most érkeztek vissza Kolozsvárra.

TOVÁBBI MŰVÉSZI CÉLKITŰZÉSEK

Népesebb lett a színház környéke, a színészbejáró, a társalgó, a színpad és

az igazgatói iroda előtt is többen várakoznak kihallgatásra a most visszatért színészek közül. Pár perc után szemben ülök dr. Kádár Imre igazgatóval, akinél a színház további művészi célkitűzései felől érdeklődöm.

— A prózai együttes — kezdi dr. Kádár Imre igazgató nyilatkozatát — pénteken Temesvárra utazik és a következő hét végéig marad ott. Ezalatt idehaza az operett-együttes előadja a „Paprikás csirke” című Szántó-Szécsén-Armand-Szabolcs operettet és felújítja a „Kis gróf”-ot. Közlekedő

Kerül bemutatóra Szabados Árpádnak, a színház rendezőjének, Chiff marosvásárhelyi tanárral együtt szerzett operettje, amelynek ideiglenes címe: „Szerenád” Szabadosnak — mint köz tudomásu — ment darabja a budapesti Nemzeti Színházban is, Chiff tanár egyéni és igen eredeti dzsessz-számai nagy sikert arattak a bukaresti rádióban és azok közül többet hangfelvételre is felvettek.

GYÜMÖLCS A FÁN

— A prózai együttes hazatérése után mutatja be Kolozsvár közönségének Zilahy Lajosnak „Gyümölcs a fán” című nagyszerű újdonságát, amely a Vigaszínház jelenlegi darabja. Ezután kerül sor Bókay János „Feleség”-re, amelyet most a Nemzeti Színház játszik. A darab a szerző rendezésében kerül színre Kolozsváron, aki már egy héttel a bemutató előtt Erdély fővárosába jön.

— Eppen itt a levele — emel fel egy monogramos papírt nagy amerikai íróasztaláról dr. Kádár igazgató. — Azt írja: Négy-öt napig éjjel-nappal együtt kell dolgoznom a színészekkel, hogy a kellő hatást elérhessük. Mert az több helyen a hangsúlyárnyalatokon mulik...

TÁVOLABBI MŰSOR

— Felújítjuk még Lehar „Cigány-szerelmét”. Nagy bemutató lesz Szilágyi-Fényes-Szabolcs „Pusztai szerenád”-ja, amelyben Tompa Pufi most aratja hatalmas sikerét a budapesti Nemzetiben, továbbá az „Orvos-kissasszony” című nagyszabású színmű és a „Szentivánéji álom” felújítása. Karácsonykor kerül színre Babay József és Budai Dénes zenés mesejátéka, a „Csodakör”. Ez a darab a Nemzeti Színháznak az utóbbi időben elért legnagyobb sikere. Nagy kiállítást igénylő, hangulatos és bájos színpadi alkotás, melyet leginkább a „János vitéz”-hez lehetne hasonlítani.

KÉSZÜL SOLYMOSÁN MAGDA SZOBRA

— Még megemlíthetem, hogy Kolozsvárra érkezett Szervatius Jenő, a kiváló szobrászművész, aki már hozzá is kezdett a tragikusan elhunyt Soly mosán Magda szobrának az elkészítéséhez. A szobrot a színház előcsarnokában állítjuk fel és leleplezése a „Soly mosán emlékünnepe”-n történik meg. Bronzból, vagy márványból készül, attól függ: melyik anyag mutatkozik alkalmasabbnak.

Ime két hónap művészi célkitűzése. Gazdag repertóár, amelyet a kolozsvári közönség szórakoztatására meg is valósít a színház igazgatósága. Leg alább is ezt igazolják a mult tapasztalatai. (bereczky.)

A rossz őszi vásárra panaszkodnak a hóstati gazdák

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári gazdák minden évben a novemberi nagyvásártól várják, hogy megkapják egész évi munkájuk jutalmát. Ettől remélik, hogy terményeiket pénzre tehetik és nyugodtan nézhetnek a tél elébe. Az idén nem sok jóval biztatott a nagyvásár, mert ezúttal nem tudtak megfelelő mennyiségű terményt piacra dobni, annyit például, mint az előző években. A rendes terménymennyiségnek mindössze hatvan százaléka került az idén piacra, mert a termés jelentős részét a rossz időjárás tönkretette. A vásárra is nagyon panaszkodnak a hóstati gazdák.

— Nagy érdeklődés mutatkozott a terményeink iránt — mondotta nekünk Balázs István, a Kolozsvári Magyar Gazdasági Egylet elnöke — a vásárlókedv azonban mélyen alatta maradt a tavalyinak. Nincs pénz, az a baj. Pedig az árak igen mérsékeltek. Egy fej káposztáért 12 lejt, egy kiló pasulyért 16—18 lejt fizettek. Hol van ezzel megfizetve az egész évi munkánk? Súlyos csapást jelent számunkra, hogy a közönség lassan leszokik arról, hogy egyszerre bevásárolja téli szükségletét. Téli inkább apránként drágán vásárol, nehogy egyszerre kelljen sok pénzt kiadni. Így a gazdák bizony keserves télnek néznek elébe.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtti 10 óráig veszünk fel.

VILLANYDOLÁLÁS külföldi módszerrel és szerelőkkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a hajtényt és hullámot 1-1-p. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejűt. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszerket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan veszünk. Casa Ologel, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteit, készfaherneműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi hátmögött. (2678)

SCHIMBÁSLOVAK Háránál kaphatók. Str. Băii Someseni, Telefon: 36-23. (2935)

ÓSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetnek. Str. Memorandului 4. Grósz. (6801)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS

Ha szövet, vászon, damaszt, diftin, de-jalin és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 75., udvarban. Apart. 2. (7050)

ÓSKARUHÁKAT, férfi, női télikabátokat vesznek, nagy választékban eladók Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (6955)

NŐI télikabát, fekete prémezett, közep-termetre eladó. Cim: Str. Grigorescu 55. Molnár. (6981)

KÜLÖNBÖZŐ butorok, lámpák, fogasok, könyvszekrény, íróasztal sürgősen eladó. Str. N. Jorga 12, földszint. (6992)

ÉKSZERMERLEGEK eladók. Cluj, Str. Miron Costin 28, Szakács. (6994)

ELADÓ gyökér primakvivelű háló, ebédli, kombinált dolgok a legolcsóbban. Str. Moldovei 17, műasztalosnál. (6998)

JÓHUSBAN levő 190 darab anyajuh és 50 darab tavaszi bárny eladó Cseh Er-nőnél, Receacristuron, Panticeu mellett. (V 7024)

RÁDIO nagy „Philips” részletre is eladó. Alkalmi vétel. Vajda, Str. Cipariu 18. (7025)

ÍRÓASZTALT iroda részére megvétel-re keresek. Címeket „Íróasztal” jelígre a kiadóba kérek. (7027)

FÉRFI gumicsizma és Singer varrógép eladó. Cal. Reg. Ferdinand 141. Apartament 12. (7034)

ÜZLETBERENDEZÉS bármilyen üzletnek megfelelő, olcsón sürgősen eladó. P. Mihai Viteazul 25. (7036)

ELADÓ egyenes vaskályha. Str. Kogălniceanu 7., Apartament 5. (7038)

JÓKARBAN levő mély gyermekloccsi eladó. Str. Bucuresti 72. (7044)

GYÜMÖLCSFÁK megérkeztek Torday kertészhez. Cal. Regele Carol II. 6. (7046)

ELADÓ 3 darab 800 literes káposztáshordó. Str. Prof. Marinescu 64. (7022)

KÉT gyermekloccsi mély és sport eladó. Str. Artelor 6. (7048)

ELADÓ egy fél topolva betétes háló. Cim: Reg. Ferdinand 37. (7053)

PUHAFÁ kombinált szoba butort keresek, esetleg kevésbé használtat. „Puhafa kombinált” jelígre. (7058)

ÜVEG ballonok kosárba 35 db. 20-50 literes és 30 db. 30-50 literes bádoggallon egy mennyiségben eladó. Str. Gen. Poetas 5. sz. (7066)

MESTERHEGEDÜT bérbeadnék. Ajánlatokat „Mesterhegedű” jelígre a kiadóba kérek. (7060)

GYERMEK sportloccsi eladó. Str. Avram Iancu 17. Házfelügyelő. (7063)

KITÜNŐ rövid zongora, szalon, íróasztal és antik butorok sürgősen eladók. Bizomány. Sternbergnél. Str. Reg. Maria 29. (6866)

INGATLAN

ELADÓ ház 3 szoba, konyha komfortos nagy kerttel. Str. Grigorescu 114. (6952)

Mégis szép az élet

Siklóssy Pál nagysikerű új operettje, a Mégis szép az élet vasárnap este egyelőre lekerült a műsorról, hogy helyet adjon a soron következő zenés bohózatnak. A közönség estéről-estére remekül mulat az ötletes, vidám operett-újdoncságon, amelyben az együtt-tesnek ugyyszólván minden jelentős tagja jobbnál-jobb alakításokkal vesz részt.

Szombaton ötkor és vasárnap háromkor az Iglói diákok vannak műsoron. Farkas Imre elbűvölő diáko-perettje most olcsó helyárrakkal kerül színre, az elővétel után itélve teljesen zsufolt házak előtt. Vasárnap hatkor diadalmas pályafutását folytatja a Zsimberi Zsombori szépasszony.

Kártérítést kérnek a szamosujvári kereskedők a pontatlan szállításért

(GHERLA-SZAMOSUJVÁR.) Érdekes eset foglalkoztatta a helybeli rendőrség bünygyi osztályát. A kihallgatásokat Busuinescu bünygyi komiszár végezte.

Ignác Sámuel szamosujvári lakos, szállító október 26-án Szabó Ferenc, Pál Dénes, Sáhín János és még több más vásárokbá járó kereskedőtől előleget vett fel azzal az ígérettel, hogy másnap a dr. Vámosné, Goldberger Stefánia dési tehergépkocsijával elszállítja áruikat a mezőszentmihályi nagyvásárra. A dési autó még aznap Szamosujvárra érkezett, de a kereskedők másnap az indulás idején hiába várták a kocsit, hogy felrakhassák áruikat és induljanak a vásárra, mert az nem jelentkezett. A türelmetlen kereskedők ekkor elővették Sáhín János kereskedőt és segédjét, Móni

Andrást, akik Ignác Sámuel megbízottai voltak, majd felkeresték magát a szállító Ignácot is, aki azt válaszolta, hogy nem mehet a vásárra, mert a kocsija defektet kapott, arról azonban a kereskedőket idejében nem értesíthette. Tekintettel arra, hogy a kereskedők nem mehettek el a vásárra s így érzékeny kárt szenvedtek. Szabó Ferenc 30.000 lej és a többi kereskedők is megfelelő kártérítést követelnek. A kihallgatások során megállapítást nyert, hogy a gépkocsi — bár a kereskedők lekötötték a vásári utra — egész éjjel almat szállított, péntek este viszont a zsidó ünnep miatt nem indult. A kihallgatások befejezése után az ügyet a dési törvényszékhez teszik át a kereskedők kártérítési igényeinek megítélésé végett.

PARCELLA, gyönyörű fekvésű olcsón eladó Donat-ut 28-al szemben, Ep. Pavel 4. szám. Ért.: Moșilor 84. Apart. 2. (7050)

ÁLLÁST KERES

MOSÁST, vasalást és nagytakarítást olcsón vállalok. Str. Cicio Pop 68. ajtó 1. (7064)

RUHÁK, pulloverek kötését, ugyanott párnák montirozását vállalom. P. Mihai Viteazul 25., Spilmanné. (7037)

ÁLLÁST KAPHAT

HÖLGYFODRÁSZT keresek mester-könyvel „Nő, vagy férfi” jelígre a kiadóba kérek. (6385)

KIFUTÓFIUT felvesz műköszörüs, P. Mihai Viteazul 17. (7010)

BORBÉLYSEGÉDET, jómunkást állandó vagy kisegítésre felveszek. Schuller, Str. Matia. (7015)

KOVÁCSSEGÉD felvétetik azonnal. C. Maresal Foch 96. (7071)

KIFUTÓFIU felvétetik jó fizetéssel. Meteorológusvállalat, Str. Regina Maria 23. (7023)

KOSZT kihordót keresek. Str. Andrei Ady 6. Wechsler. (7026)

BEJÁRÓNÓT délelőtti egy-két órára a vágóhid környékéről keresek. Jelentkezni délután 5-ig Str. Macelarilor 8., első emelet 8. (7028)

KIFUTÓFIUT felvesz az Emke drogéria (7035)

BEJÁRÓNÓ kerestetik. Cal. Moșilor 17. (7039)

BEJÁRÓNÓ felvétetik. Str. Matei 5. I. em., ajtó 11. (7049)

ÖNÁLLÓ elsőrendű varrólányt felveszek. Löwy Szalon, Str. Bob 13. (7051)

SZABÓSEGÉD felvétetik. Cal. Reg. Ferdinand 97-99. (7054)

HÖLGYFODRÁSZ segédleány azonnal-ra felvétetik. Frizeria Jakab, Str. Paris. (7055)

ÜGYES, tisztességes bejárónót keresek azonnalra. Bernáth, Cal. M. Foch 59. (7056)

KIFUTÓFIUT azonnal felveszek. Bixen-spanner szőrmesalon, Cal. Reg. Ferdinand 3. (2946)

KIFUTÓLEÁNY felvétetik. „Kitti” szalon, Str. Memorandului 24. (7059)

TANULÓLEÁNYOKAT felveszek a „Vera” szalonba, Str. I. Maniu 2. (7061)

KÜLÖNFÉLÉK

ANGOL tanárt keresek vidékre, 10-15 tanítvány biztosítva. Jelentkezni: Dr. Ornstein, telefon 22-76. (6976)

CLUJON forgalmas utcában bevezetett üzlethez pénzes társat keresek. Megkereséseket „Társ” jelígre a kiadóba. (6978)

ELVESZETT egy Erdel Terryer világossárga kutya. Megtalálóját Dávidnál „Casa muzică” illó jutalomban részesül. (7069)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek fél 9: Mégis szép az élet. (Harmadszor.) Szombat d. u. 5: Iglói diákok (Olcsó hely árakkal.)

Este 9: Mégis szép az élet (Negyedszer.) Vasárnap d. u. 3: Iglói diákok (Olcsó hely árakkal.)

Délután 6: Zsimberi Zsombori szépasszony (21-edszer.)

Este 9: Mégis szép az élet (Ötödször.)

Mozi

SELECT MOZGO: Elni akarok (Judith). Az évad egyik legtekélyesebb filmalkotása. Fősz.: Bette Davis és Georg Brent. Műsoron kívül a legújabb FOX híradó.

ROYAL MOZGO: Ma rendkívüli film-esemény. Egyed Zoltán és Székely János nagysikerű színművének filmváltozata: Sziniiskola. Fősz.: Luise Rainer, Paulette Goddard és Allan Marchal. Számozott helyek. Telefon: 37-05. Előtte a legújabb METRO híradó.

URANIA MOZGO: Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap rendkívüli kettős műsor. I. A sivatag réme. Kalandfilm. Fősz.: Gene Autry, Smiley Burnette. — II. Kődös utak. Dráma, fősz. Michael Morgan, Jean Gabin. — Műsoron kívül a legújabb hangos Fox híradó.

CAPITOL MOZGO: Premierfilm: Az ifjuság diadala. A 11 szovjetköztársaság sportéletének felvonulása és verse nye. A film előtt: Az U. R. S. S. hadseregének táncai, dalai és a legújabb Paramount világhíradó, a legaktuálisabb világeseményekkel.

RIO MOZGO: Ma 3, 6 és 9. Nagy kettős műsor: I. A rácsnélküli börtön. Dráma. Fősz.: Annie Ducaux, Corrine Lu chaire és Roger Duchesne. II. Barnabe. Nevettető vigjáték. Fősz.: Fernandel, partnerei: Claude May és Roland Toutain. III. Híradó.

Jóteknycólu gyermekelőadás. A Munkás Atheneum női csoportja a Societatea Națională de Cruce Rosie, Filiala Cluj, pártfogása alatt és ennek hathatós támogatásával gyermekszínházat rendez az olyan bevonultak családtagjainak megsegítése céljából, akik nem élveznek egész vagy félfizetést a munkaadó részéről, nem töltvén be a törvényes két évet, ugyanannál a munkaadónál, vagy mert nem voltak állandó alkalmazásban. A gyermekszínházat november 5-én, vasárnap délelőtti 11 órai kezdettel tartják meg a Thalia (Davila) színházban. A műsort, amely kis szindarabból, versekből, szavalókorusból és táncokból áll, az Iris-telepi és a feleki munkásgyermekek műkedvelő gárdája adja elő. Belépődíj gyermekeknek 9 lej, felnőtteknek 15 lej. A jövedelmet sokgyermekes anyák között osztják szét a Vörös Kereszt ellenőrzése alatt. A rendezőeg reméli, hogy a közönség zsufolt házzal fog kifejezést adni a rászoruló többgyermekes munkáscsaládokkal szemben érzett szolidaritásának.

Narancsszínt festik a semleges államok repülőgépeit. Amszterdamból jelenti a Rador: Nemzetközi megállapodás létesült annak érdekében, hogy a semleges államok repülőgépeit felismerhessék és így azok elkerüljék az ellenséges repülőgépek támadásait. Az összes semleges államok repülőgépeit egyöntetűen narancsszíntre festik. Ez a szín jelzi a jövőben, hogy a gép semleges állam légitársaságához tartozik.

Bukarestben nem emelik a villamos és autóbusszjegyek árát. A fővárosi közlekedési közüzemek igazgatósága elhatározta, hogy egyelőre nem emeli fel sem a villamos, sem az autóbusszjegyek árát.

Halálos vasuti szerencsétlenség a turnuszeverini állomáson. Turnuszeverinből jelentik: Huszonöt vagonból álló szerelvény, amelyet Picu Gheorghe mozdonyvezető vezetett, súlyos szerencsétlenséget okozott. Amikor a vonat kiindul az állomásról és már sebesen haladt, eddig még ismeretlen okból hét vagon kiugrott a sinekről. A vasuti töltésen egy férfi és két nő haladt, akiket a kiugró vonat elütött. Elena Calinescu asszony a helyszínen kisenvedett, míg Luca Alexandru és Dusan Elena súlyos természetű sérüléseket szenvedtek. Az értesített mentők a két súlyos sebesültet beszállították a T-Sererin-i kórházba. Elena Calinescu asszony holttestét pedig a bonctani intézetbe. A hatóságok a szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálata

Hírek

NAPTAR. 1939. November 4, Szombat.
Róm. kat.: Bor. sz. Károly. Prot.:
Károly. Ort.: Ioanich. Izr.: 22 Mar-
chesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

Mindenszentek napjának

estében kint voltunk a temetőben ked-
veseink sírjánál, néhány szál virággal,
égő gyertyával adóztunk emléküknél.
Fel-felsőhajtottunk: „Nyugodjanak bé-
kében!... Adj Uram békét a meghol-
taknak!...”. És november 2-án, Halot-
tak napján újból megemlékeztünk el-
távozott hozzánk tartozóinkról. Talán
kévesen tudják, hogy ez a szép egy-
házi ünnep, a Halottak napja honnan
ered? Miért emlékezik meg a katholi-
kus egyház a halottakról?

A katolikus egyház a Halottak nap-
ját Szent Odilo benedekrendi apátnak
köszönheti. Ő rendelte el a vezetése
alá tartozó 65 bencés kolostornak,
hogy a Mindenszentek ünnepét követő
napon emlékezzenek meg az összes
meghalt hívőkről, mert hiszen olyan
sokan vannak, olyan szenvedő lelkek,
akiknek nem volt sem rokonuk, sem
barátjuk, akik imádkozzanak értük.
Ez a szép szokást azután a katolikus
egyház állandósította.

Ha elhagytuk a temetőt, miután le-
rögtünk emlékezésünk adóját, vissza-
vissza, imádkozó lélekkel gondol-
unk halottainkra s a nagy világ min-
den halottjára. Imádkozó lélekkel,
mert a virág, a pompás emlékek s más
külsőségek csak az élők vigasztalására
szolgálnak, míg az ima a halott lel-
kének, emlékének áldoz...

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Folyó
év október 28., szombaton reggeltől
november 4., szombaton reggelig a kö-
vetkező gyógyszerárak teljesítenek
éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Memo
randulul-ut; dr. Olariu, Reg. Maria-uc-
ca; Minerva, Reg. Ferdinand-ut; Dr.
Russu, Cipariu-ucca.

— **Dr. Popa Radu** nőgyógyász foly-
tatja rendeléseit Piața Carolina 3. sz.
alatt délután 3—6 óra között.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest spe-
ciális módszerrel. Tisztek részére az új
előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch,
C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— **A halálos autógázolás zárófeje-
zete.** A Méra autóbusszállalat 158 Cluj
jelzésű társasgépkocsija a bukovinai
határ és Beszterce között bonyolított
közlekedést. Egy napon Rusu—Bor-
gandin és Iad falvak között mérsékelt
menetsebességgel haladt a gépkocsi, mi-
kor Förster Gyula sofőr észrevette,
hogy két falusi leány halad az uttes-
ten. Gyanútlanul követte a menet-
irányt. Amikor hat méterre volt a
leányoktól, az egyik hirtelen át akart
szaladni az uttest baloldalára, de a sár-
hányó halálosan megsebesítette a
leányt, aki a besztercei kórházban ki-
is szenvedett. Az áldozat hozzátartozói
200.000 lej kártérítést követelnek a
vállalattól. Förster ellen pedig megin-
dult a bűnvádi eljárás gondatlanságból
okozott emberölés miatt. A per letár-
gyalása előtt a Méra-cég 80.000 lejt
ajánlott fel a leány szüleinek, akik
azonban ezt az összeget nem fogadták
el. A hosszas alkudozás közben letár-
gyalta a pert a törvényszék. Förster
Gyulát felmentették és ezek után a
cég sem volt hajlandó kártérítést fi-
zetni. A felmentő ítéletet megfellebbez-
te az ügyész, de megfellebbezték az ál-
dozat hozzátartozói is. A kolozsvári
A kolozsvári tábla most foglalkozott a
fellebbezésekkel és miután újabb jogor-
vólat lehetősége nincs, az ítélet jog-
erőre emelkedett.

A kereskedelmi alkalmazottak mozgalmának első eredménye:

Huszszázalékos fizetésemelést kaptak a kolozsvári festékkereskedelmi alkalmazottak

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári
kereskedelmi alkalmazottaknak a kol-
lektív szerződés megkötésére irányuló
mozgalmá tegnap meghozta az első
eredményt. Tárnovaeanu Bazil munka-
ügyi felügyelő közvetítésével tegnap
megtörtént a megegyezés a festékszaka-
mában dolgozó alkalmazottak viszonyá-
nak rendezésére. A megegyezés szerint
a főnökök 20 százalékos béremelést biz-
tosítanak alkalmazottaiknak október
elsőjétől és érvényesnek ismerik el a
magánalkalmazotti szervezet részéről
kidolgozott kollektív szerződés-terveze-
tet is.

A megegyezés, amelyet minden bi-
zonnyal a többi szakmabeliek is követ-
nek, annál inkább nagyjelentőségű,
mert a festékszakmában végezték a sze-
zon, tehát az alkalmazottak fizetésétől
letét holt szezonban kell a festékkeresé-

kedők folyósítsák. Ebben a szakmában
egyébként Kolozsváron igen kevés cég
van.

A munkaügyi felügyelőségen folyó
 tárgyalások rendjén ma délután a tex-
til és nődivat, valamint posztószakma-
beliek ügye dől el. Ez a legerősebb ke-
reskedelmi szakma Kolozsváron és így
az alkalmazottak ügyének rendezése
nagyjelentőségű. A textil és nődivat
szakmában egyébként kísérlet történt,
hogy megbontsák az alkalmazottak
egységét. Az egyik cég kényszerrel akart
gyakorolni alkalmazottaira, hogy a
mozgalmatól elálljanak. Megfélemlíté-
sül november elsőjével több alkalma-
zottjának felmondást kézbesített ki.
Az alkalmazottak táborát ez a tényke-
dés nem bontotta meg, bizakodva vár-
ják ügyük rendezését.

— **NOVEMBER 5-ÉN AVATJÁK
FEL A KOLOZSVÁRI ORTHODOX
TEOLÓGIÁT.** A kolozsvári román ortho-
dox teológiát november 5-én, vasár-
nap avatják fel nagyszabású népesség
keretében és Petre Andrei miniszter-
elnöki miniszter jelenlétében.

A jövő hét zenés bohózata

Paprikás csirke

— **Hölgyem.** Ha meg akarja őrizni
szép és üde arcát, keresse fel a
„Illa” cosmeticát, Str. Samuil Micu 2.
Fogyókurák és helyi fogyasztások pa-
rafin fürdővel és villany masszázssal
Szemölcsöt, májfoltot, pattanást ga-
ranciam ellett kikezelek. Tanítványki-
képzés. Rendelési órák: reggel 10—1
délután 4—8.

— **SZÜRKÉS-ZÖLDES AUTÓTAXI** sofőr-
jénél (kis fekete bajusz) maradt egy piros
köves, 10 kis gyémántköves aranygyűrű.
KÉREM a sofőrt, hogy a gyűrűt 1000 lej
JUTALOM ellenében adja le a kiadóhi-
vatalba, vagy „MEGTALÁLTAM” jelgér-
re írjon és abban tudassa címét velem.

— **Újabb vasúti katasztrófa** Olasz-
országban. Milánóból jelteti a Rador:
Quero állomáson egy tehervonat bele-
szaladt a pályaudvaron veszteglő teher-
vonatba. Kilenc személy súlyosan, 8
pedig könnyebben megsebesült. A ható-
ságok a vasúti szerencsétlenség ügyé-
ben erőteljes vizsgálatot indítottak, te-
kinthet arra, hogy négy nap leforgá-
sa alatt ez már a második súlyos vas-
úti szerencsétlenség Olaszországban.

— **Nótaszöveg-pályázat.** Az EMDT.
által hirdetett erdélyi tárgyú magyar
nótaszöveg-pályázatra eddig közel fél-
ezer pályamű érkezett be. Bár a kiírt
pályázati határidő november 1-én le-
járt, még mindig érkeznek a jelírt
levelek. A megnyilvánuló nagy érdeklő-
désre való tekintettel az E. M. D. T.
elhatározta, hogy a pályázati határidőt
meghosszabbítja 1939. november 20-ig
végérvényes jelleggel. Jelen alkalom-
mal tájékoztatólag meggyőző közli a kö-
vetkezőket: a pályázat jelírt, a név
külön lezárt borítékban mellékelendő,
nevezési díj minden szöveg után 10 lej
postabélyeg (enélkül a pályázat ér-
vénytelen, miért is, aki annak mellé-
kelését elmulasztotta, jelzett időpontig
pótolhatja.) Postacím: Sz. Nagy Endre
Cluj, Calea Regele Ferdinand 105., I.
Etag 7.

— **Erdélyi nótaszerzők** Halottak-
napján megemlékezése. Az erdélyi nóta-
szerzők Erdélyi Magyar Dalirodalmi
Társaság c. egyesületének vezetősége
néhány taggal együtt felkereste Ha-
lottak-napján néhai br. Bánffy György
kiváló erdélyi dalköltő sírját a házsongárdi temetőben és miután azt
megkoszorúzták, a 36. élet évét lelki üd-
véért szimbólikusan 36 szál gyertya
lángja mellett római imát mondott.

Elcserélném Nagyváradon,

a város szívében levő emeletes,
kétlakosztályos, központi fűtő-
sű — minden szobában külön
fürdőtest van — új és minden
kényelemmel felszerelt

háza mat

hasonló kolozsvári házzal. Ci-
meket „Arkilónbőzetest kész-
pénzzel fizetni” jelígre a „Jó-
estét!” kiadóhivatalába kérek.

Rövid távirati hírek

(PARIS.) (Rador.) Haller tábornok volt
lengyel miniszter, aki a franciaországi
lengyel légió főparancsnoka is volt a vi-
lágháború idején, szerdán este rádióbe-
szédet mondott a halottak napja alkalmá-
ból. A tábornok beszédében ismertette
azoknak a lengyel és francia hősöknek
példaadó áldozatkészését, akik a közös
ügyért életüket és vérüket áldozták fel.
A lengyel tábornok a legnagyobb elisme-
rés hangján emlékezett meg Weygand és
Bouarud, valamint Castelnau, Gamelin
és Georges tábornokokról, a dicsőséges el-
ismerésével méltatta Foch marsall érde-
méit és kegyelettel áldozott emléküknél.

(LONDON.) (Rador.) Hivatalos jelentés
szerint a „Cernoma” 4660 tonnás angol
gőzöst kedden elsüllyesztették.

(BERN.) (Rador.) A svájci nemzetgyü-
lési választások eredménye szerda estig
22 kanton közül 19 kantonból vált isme-
retessé. A nemzetgyűlés tagjai ugyan-
azokból a politikai szervezetekből tévednek
össze, mint eddig. A kommunista két
mandátumot veszítettek és pedig Bale és
Zürich kantonokban.

(GIBALTAR.) (Rador.) Rádiójelentés
arról számol be, hogy az „Egba” című an-
gol hajót, miután elhagyta Madeira kikö-
tőjét német tengeralattjáró támadta meg.
Későbbi jelentés szerint az angol hajónak
sikeresen elmenekülni a német tengeralatt-
járó elől és zavartalanul folytatja útját.

— **A jasi orvostanhallgatók** nagy
lelkességgel csatlakoztak a NUF diák-
arcvonalához. Bukarestből jelteti a
Rador: Argetoianu Constantin minisz-
terelnök távirati értesítést kapott a
jasi egyetem orvostanhallgatóinak
rendkívüli közgyűléséről. A táviratban
az orvostanhallgatók bejelentik, hogy
a legnagyobb lelkesedéssel és egyen-
telt elhatározással csatlakoznak a Nem-
zeti Ujjászületés Frontja kebelében
megtartott Diákarcvonalhoz, mert
a legnagyobb mértékben megha-
tolták őket az a sokoldalú figyelem és

Hétifőtől a színházban.

Paprikás csirke

atjai gondoskodás, amelyet a jelenlegi
kormány fordít a román fiatalok ér-
dekeire. A táviratban az orvostanhalli-
gatók a legnagyobb elismerésselnek és
tisztelőtlüknek adnak kifejezést a trón
első tanácsosa iránt, aki lehetőséget
nyújtott a román fiatalok részére,
hogy helyreállítsa tekintélyét és bizto-
sítsa a jövő nemzedék részére is az
életlehetőségeket. A főiskolai hallga-
tók egyben ünnepélyes fogadalmat tesz-
nek, hogy fenntartás nélkül teljesítik
kötelezettségüket a haza és a dinasztia
védelme érdekében. A táviratot dr.
Musat Sorin, az orvostanhallgatók
egyesületének elnöke és Ovidiu Fetcu,
a Diákarcvonal főtitkára írták alá.

SPORTNÁL VAGI
MUNKÁNÁL IS
SZILÁRDAN ÁLL
A SZEMÜVEG!

**Szemüvegeket orvos előírás
szerint készítünk.**

**Speciális acélárak raktáron.
Prima a l p a c c a evőeszközök feltűnő
olcsó áron.**

**Kun Máttyás Fia R. T.-nei
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.**

November 15.-én kell jelentkeznie az 1940. évi korosztálynak

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A nemzetvédelmi minisztérium közhírré teszi, hogy az 1940. évi korosztályhoz tartozó ifjak, a tényleges szolgálatauk, a szkimbások és az egyéves önkéntesek is 1939. november 15-ig jelentkezni kötelesek csapattesteikhez való beosztásuk végett. Következésképpen az összes újoncok, akik a felsorolt csoportokba tartoznak, valamint a régebbi korosztályhoz tartozók is, akiknek az 1940. évi korosztállyal kell csapattesteikhez bevonulniuk, jelentkezni kötelesek az illetékes hadkiegészítő parancsnokságoknál november 15-én. Azokat, akik a fenti határidőtől számított 10 napon belül, tehát november 15-ike és 24-ike között sem jelentkeznek csapattesteiknél, illetve az illetékes hadkiegészítő parancsnokságuknál, mint akik nem jelentkeztek a katonai szolgálattételre, átadják a katonai törvényszéknek és a törvény idevonatkozó szakasza értelmében megbüntetik őket.

Az 1938—1939. évi korosztályhoz tartozó olyan ifjak, akik attól a csapattesttől kaptak orvosi halasztást, amelyhez tartoznak, ugyanezen a napon kötelesek jelentkezni közvetlenül ezeknél a csapattesteiknél.

LEGUJABB SPORT

Kijelölték a jugoszlávok elleni mérkőzésre a ma- gyar válogatott keretet

Budapestről jelenti a Dunaposta: Vitéz Ginzery Dénes, a Magyar Labdarúgó Szövetség kapitánya a következő 23 játékosból álló keretet jelölte ki a Jugoszlávia elleni mérkőzésre: Kapusok: Tóth Szeged, Boldizsár Kispeszt, Csikós Nemzeti. Hátvédek: Bíró Hungária, Kiss Hungária, Korányi Nemzeti. Fedezetek: Szalay Újpest, Baráth Szeged, Sárosi III. Ferencváros, Balogh Újpest, Szalai Nemzeti. Csatárok: Ádám Újpest, Kincses Kispeszt, Vincze Újpest, Gazdag Szombathely, dr. Sárosi Ferencváros, Cseh II. Hungária, Hidas Újpest, Sütd Gamma, Zörgő Törökves, Toldi Gamma, Tóth III. Újpest, Kalocsay Kispeszt.

— MA DÉLUTÁN TEMETIK EL DARÁNYI KÁLMÁNT. Budapestről jelenti a Dunaposta: Darányi Kálmán volt miniszterelnök temetésére az összes előkészületek megtörténtek. A koporsót az Országház kupolacsarnokában ravatalozták fel. A temetés ma délután fog megtörténni és azon részt vesznek Horthy Miklós kormányzó, a királyi család, a kormány tagjai, a felsőház, valamint a parlament küldötsége. A gyászszertartást dr. Ravasz László református püspök végzi és ő mondja a gyászbeszédet is. Az Operaház énekkara gyászdalokat énekel, majd a papság imádkozik az elhunyt államférfi lelkiüdvéért. A püspök után gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök mond búcsúbeszédet, majd gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke és Bobori György, a képviselőház al-elnöke búcsúztatják a nemzet halottját. A holttestet ezután Tasra szállítják és az ottani családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. A képviselőház kedden délelőtt gyászülést emlékezik meg az elhunyt volt magyar miniszterelnökről.

— Román—jugoszláv fizetési egyezmény készül. Bucurestiből jelenti a Rador: Szerdán jugoszláv küldöttség érkezett a fővárosba az új román-jugoszláv fizetési egyezmény megkötésére. A román és a jugoszláv küldöttség tegnap tartotta meg első megbeszélését, amelyen a bukaresti jugoszláv meghatalmazott miniszter is részt vett.

A kormány letöri a drágaságot Adófizetési haladékokat kapnak a katonai szolgálatra behívottak

(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap este Argetoianu miniszterelnök elnökletével minisztertanács volt. Argetoianu miniszterelnök ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket az árak emelkedésének megakadályozására fognak alkalmazni. Tiltakozott a belföldi piacon jelentkező káros tünetek ellen, amelyeket a külkereskedelmi rendszer megváltoztatása kihatásainak szeretnének feltüntetni. Az enyhülés november hónap végére várható és addig kormányintézkedésekkel kell megakadályozni a belföldön előállott egyes cikkek indokolatlan megrágítását. Az élelmiszerárak emelkedésének megakadályozására a nemzetgazdasági, a belügyi és a földművelésügyi minisztériumok együttesen fognak gyakorlati rendelkezéseket foglaltatni.

A miniszterelnök javasolta, hogy a kormány rendelettel szabályozza a hadbavonultaknak, elsősorban a szellemiségek adókérdését, úgy, hogy a katonai szolgálatra behívottak leszerelésükig az adófizetésre halasztást

élvezzenek. A minisztertanács a javaslatot jóváhagyta.

A földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági tanrendszer megváltoztatását javasolta. A minisztertanács úgy határozott, hogy a javaslatot a nemzetnevelésügyi miniszter vegye tanulmányozás alá és a földművelésügyi, a munkaügyi és a nemzetgazdasági miniszterrel együttesen egységes javaslatot dolgozzanak ki. Cornateanu miniszternek a halászlé törvény módosítására vonatkozó javaslatát a minisztertanács jóváhagyta. Javasolta a mezőgazdasági munka megszervezéséről szóló törvény módosítását is, amit a minisztertanács szintén elfogadott. A traktorok, cséplő- és vetőgépek behozatala kérdésének vitája után a minisztertanács úgy határozott, hogy a kérdés rendezését a pénzügyminiszter és földművelésügyi miniszter hatáskörébe utalja. A minisztertanács végül jóváhagyta az egészségügyi minisztérium megszervezésére vonatkozó törvényjavaslat tervét.

Létrejön-e az olasz-görög megnemtámadási szerződés?

Mussolini visszarendelte Albániából az olasz hadsereg egy részét

(ATHÉN.) (Stefani.) Az olasz-görög jegyzékváltás a görög fővárosban nagy meglepetést keltett. A görög kormány sokra becsüli az olaszoknak ezt a barátságos lépését és hellén népet megragadta a Ducenak az a rendelkezése, hogy Albániából visszarendelte az olasz hadsereg egy részét. A görög kormány a maga részéről ragaszkodik a békéhez és reméli, hogy ez az olasz részről megnyilvánult barátságos lépés hozzásegíti a görög kormányt, hogy kövesse megszabott külpolitikai irányvonalát. A jegyzékváltás előkészíti az olasz-görög megnemtámadási egyezmény lehetőségét.

ANGLIA A BALKÁN-ÁLLAMOKKAL IS KERESKEDELMITÁRGYALÁSOKAT FOLYTAT

(LONDON.) (Rador.) Az angol alsóház csütörtök délutáni ülésén Stanley kereskedelemügyi miniszterhez kérdést intéztek azokról a tárgyalásokról, amelyeket Anglia a Balkán-államokkal folytat. A miniszter válaszában kijelentette, hogy az angol kormány valóban tárgyalásokat folytat a Balkán-államok képviselőivel a kölcsönös árucserreforgalom kimélyítéséről. Ezeknek a tárgyalásoknak részleteiről azonban még egyelőre nem nyilatkozhatik. Annak ellenére, hogy Anglia megfelelő elsőrendű szükségleti cikkekkel rendelkezik, egyes termékekben pedig feleslege is van, az áruk forgalomhazozatalánál indokolatlan áremelés volt észlelhető, amelynek megszüntetésére a kormány megtette a megfelelő intézkedéseket.

NÉMET-SVÉD GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK

(BERLIN.) (DNB.) A német-svéd gazdasági tárgyalások a tegnapi nap folyamán megkezdődtek. Ennek során megtárgyalják az árucserreforgalmat, a fizetési egyezményeket és az összes gazdasági kérdésekkel kapcsolatos módokat.

KERESKEDELMITÁRGYALÁSOK KÖZÖTT ANGLIA ÉS SZOVIETORSZÁG

(LONDON.) (Reuter.) A munkáspárti „Daily Herald” az angol-orosz kereskedelmi kapcsolatokról lehetőségeivel foglalkozva azt a hírt közli, hogy Nagybritannia és a Szovjet között rövid időn belül olyan kereskedelmi összeköttetés létesül, amely nagy kihatással lesz a jelenlegi háborús helyzetre is.

CHAMBERLAIN MEGBESZÉLÉSEI

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta a dominiumok londoni képviselőit, akikkel hosszabb megbeszélést folytatott. A tárgyalások beavattak szerint a dominiumok szerepéről folytat a mostani háborúban. Chamberlain a dominiumok fokozottabb részvételét kívánta azok képviselőitől.

A FINN KÖZVÉLEMÉNY ÁLLÁSPONTJA

(RÓMA.) (Stefani.) A „Corriera dela Sera” című olasz lap arról ír, hogy a finn közvélemény igen nyugtalan az orosz tárgyalások miatt. Kallio elnök hajlandó ugyan a megegyezésre, Mannerheim tábornok, a finnek ismert szabadsághőse azonban határozottan ellenzi. A közvélemény a tábornok álláspontját teszi magáévá.

NEM SÜLYEDT EL AZ „ARK ROYAL” ANGOL CSATAHAJÓ

(BERN.) (Rador.) A Havas távirati jelentése szerint a „Dagens Nyheder” című lap Kopenhágából azt jelenti, hogy dán hajósok kétségtelenül látták az „Ark Royal” angol repülőgép-nehézhajót, amelyről a németek azt állították, hogy Firth of Forth kikötőjében német tengeralattjáró elsüllyesztette. A dán hajó parancsnoka üdvözlést váltott az angol hajóval, amelynek oldalán a feliratot a dán hajó egész legénysége tisztán olvashatta.

TITKOS LENGYEL SZERVEZETET LEPLEZTEK LE VILNÁBAN

(VILNA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati ügynökség jelentése szerint Vilnában titkos lengyel szervezetet lepleztek le, amelynek tagjai a lengyel hadsereg volt tisztjei és Lengyelországból elmenekült tisztviselők. A titkos szervezet zavargásokat igyekezett keltetni, megkísérelte megakadályozni a litván hatóságoknak a vilnai

kerületben való tevékenységét. Megállapították azt is, hogy a titkos szervezet tagjai Borovban és Novovielkában a zsidó lakosság ellen pogromot akartak szervezni. A titkos szervezet tagjait letartóztatták és megindították ellenük az eljárást.

NÉMETORSZÁG KÖSZÖNETET MONDOTT MOLOTOV BESZÉDEÉRT

(MOSZKVA.) (Rador.) Schullenburg gróf, Németország moszkvai nagykövete tegnap este felkereste Molotov külügyi népbiztost és a német kormány nevében köszönetét és megelégedését fejezte ki a külügyi népbiztostnak ismeretes beszédéért.

Álkuccsos betörő után nyomoz a rendőrség

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap este megjelent a központi rendőrség bünyűügyi osztályán Blosenheim N. Tudor Vladimirescu-ucca 13. szám alatt lakó férfi és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a család távollétében álkuccsal behatolt lakásába és a konyhából ellopta Bartik Julius nevű háztartásbeli alkalmazottjának kosarát, amelyben a cselédeány ruhái és különböző holmiai voltak. A kár 2000 lej. A rendőrség a vakmerő álkuccsos betörő kézrekerítése érdekében megindította a nyomozást.

Német repülőgépet vertek le francia terület felett

(PARIS.) (Rador.) Csütörtökön délelőtt 11 óra 45 perckor kétmotoros német repülőgépet francia területen két angol repülőgép levert. A német repülőgép négy utasa közül a pilóta meghalt, az egyik tiszt megsebesült, a másik kettő sértetlen maradt. Az ellenes repülőgépen nem találtak bombát.

— GYÁSZISTENTISZTELET CALINESCU ARMAND LELKIÜDVÉÉRT.

Bukarestből jelenti a Rador: Armand Calinescu, a tragikus körülmények között elhunyt miniszterelnök halálának 40. napos fordulóján Curtea de Argesben gyászistentiszteletet tartottak. A gyászszertartáson Armand Calinescu felesége, fián és rokonágán kívül Iamandi igazságügyminiszter, Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter és felesége, Grigore Gafencu külügyminiszter és felesége, Marinescu közegészségügyi miniszter, Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter, Ralea munkaügyi miniszter, dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter, Traian Pop, a nemzeti vagyon leltárminisztere, Giurescu, a NUF szervező minisztere, továbbá Augustin Filip és Magureanu államtitkárok vettek részt.

— ELŐÁLLÍTOTTÁK A RENDŐRSÉGRE AZ ENGEDÉLY NÉLKÜL MŰKÖDŐ UCCAI FÉNYKÉPÉSZT.

Tegnap délután Virág Gyula uccai fényképész a rendőrség előállította a központi ügyosztályra, mert az uccán engedély nélkül fényképezett és többek között katonai személyeket is lefényképezett. Virág Gyula ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— MEGHALT FELD MÁTYÁS, LEGÖREGEBB MAGYARORSZÁG SZINIGAZGATÓ.

Budapestről jelenti a Dunaposta: Csütörtökön 91 éves korában meghalt Feld Mátyás, a magyarországi színigazgatók nesztora, aki egyben a világ legöregebb színigazgatója is volt. Feld Mátyás egyfolytában 54 évig volt igazgatója a róla elnevezett színháznak. A bécsi színiakadémián tanult, ahol évfolyamtársa volt Schradt Katalinnak, a világhírű elhunyt színésznőnek és Girardi Józsefnek. Feld Mátyás volt az, aki elsőnek hozta Magyarországra vendégszereplésre Duse Eleonorát, a világhírű drámai színésznőt.